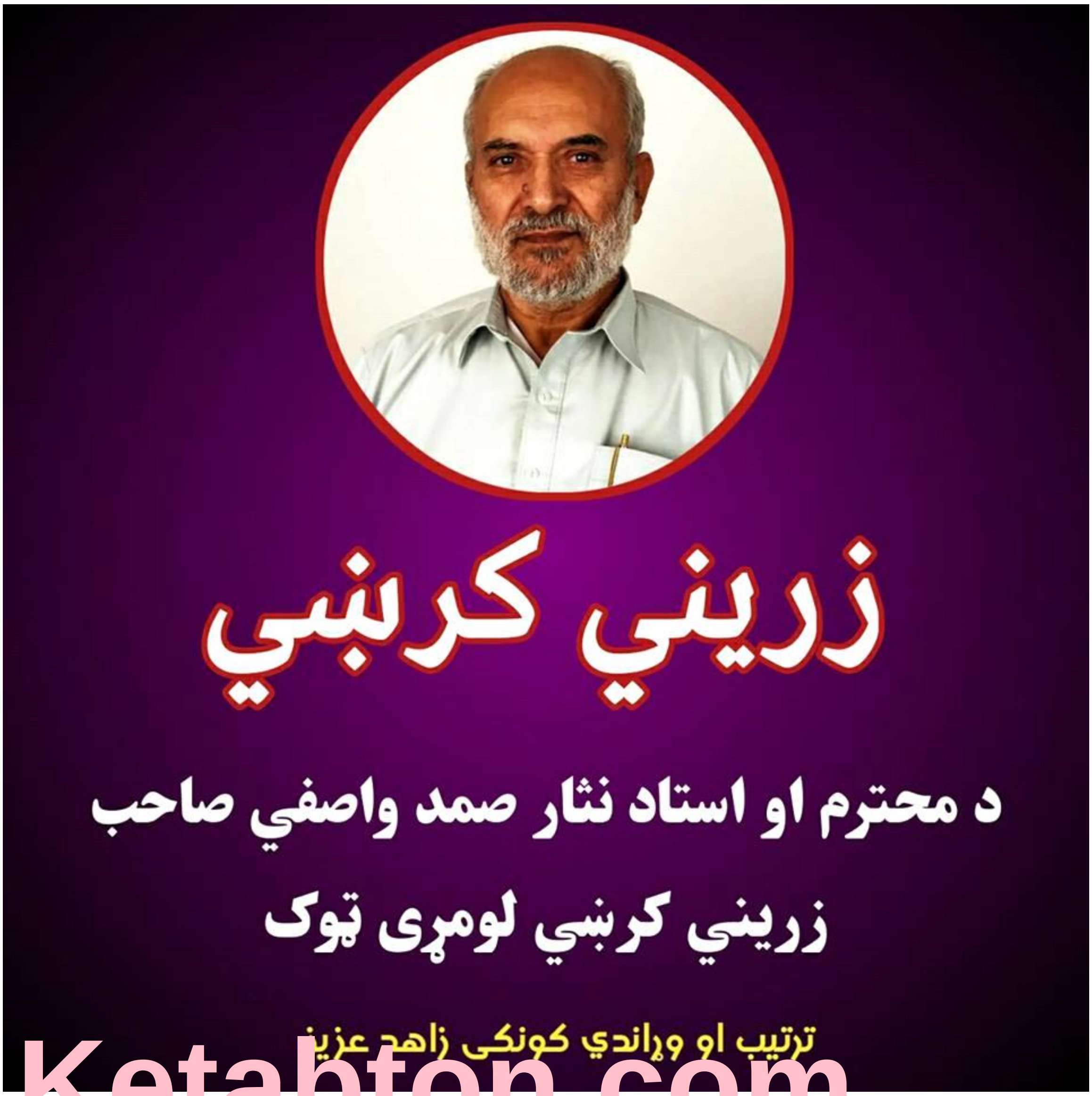

Ketabton.com

بسم الله الرحمن الرحيم

د محترم استاد او پياوړي ليکوال ښاغلي نثاراحمد صمد واصفي صاحب د زريني کرښي تر عنوان لاندي چي په مختليفو او اړين موضعاتو رڼا اچولي ده اکثره ويناوي مي سره را غونډي او تر تيب وروسته چي په (پی ډی ايف) سيستم تاسو ګرامي دوستانو ته چمتو کړي دي هيله منديم چي زما درانه ملګري او دوستان د نوموړي د ويناوو څخه ځان برخمن کړي.
ګرانه مشره (واصفي صاحب) زه دي د يو شاګرد په حيث ستاسو استعداد، قلم او ليکوالئ ته سلام کوم او ستاسو ذهني، فکري او علمي ليکني په غور سره لولم او غنيمت بولم او تر ډيره حده چي زه پوهيږم زما په

(c) ketabton.com: The Digital Library

شان زیات شمیر ملګري ستاسو د لیکنو تږي دي
درند استاده قلم دې همداسې روان و اوسه چي ګران لوستونکي دي پر لیکنو تنده ماته کړي پر ژوند دې برکت شه
ستاسو خادم زاهد عزیز
===

(۱) بې ارزښته افتخار

تر ټولو غلط او ناوړه افتخار هغه وی چی یو څوک په داسی شي فخر وکړی چی دَه یې په لرلو کی هیڅ رول نه وی ادا کړی لکه ځیره ، قد ، رنګ ، سترګی ، قوم ، نژاد ، میراثي شتمني او ډیر نور شیان

نو که میره یې په هغو شیانو فخر وکړه چی تا پخپله ګټلي وی لکه تقوا ، انسانیت ، علم ، اخلاق ، دینداري ، مهرباني ، شفقت ، زړه سوئ ، صداقت ، معافول او ډیر نور ارزښتونه

بس یوه پاکه اراده او فیصله غواړي.

=--=

(۲) خبرداریٔ او پوهاویٔ

آیا شیطان کومه زنا کړې وه ؟ شراب یې څښلي وو ؟ قمار یې کړی و ؟ څوک یې وژلی وو ؟ شِرک یې کړی و ؟ نو څه ګناه یې کړې وه چی الله جل جلاله د تل له پاره لعنت پر وواېه ؟ ځواب دا چی صرف د یوې سجدې ځخه یې انکار وکړ ، هو صرف د یوې سجدې څخه انکار!

خو بې لمانځه انسان هره ورځ د څو سجدو څخه انکار کوی ؟ د ۳۴ فرضي سجدو څخه ـ استغفرالله

نو الله تعالی دې موږ ټول هغه څه ته متوجه کړی چی له پاره یې دې دنیا ته راغلي یو ، خو اراده اول په موږ اړه لری (الذاریات ۵۶)

=--=

(۳) خو موږ بیا هم ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسان چی په قبر کی کښېښودل سی څه موده یې نږدې خپلوان ژر ژر ورځي . خو وروسته دا ورتګ لږیږی ، څو چی داسی وخت هم رارسیږی چی شکمن وی چی د ده قبر په دغو کی کوم یو دی

هو ، دا یو تریخ حقیقت دی . نو څومره لنډ ژوند لرو . خو موږ بیا هم ؟

=--=

(۴) ژبه مهار کړه

ژبه تر سوچ ، غور او فکر کولو مخکی مه خوشي کوه ، بلکی کیزه یې تینګه ونیسه ! که نه ، د زین څخه به دې لاندی راواچوي !

=--=

(۵) څومره آسانه ده ګناه

دا حتمي نه ده چی د یو شي د ماتولو له پاره ډېره راپورته کړې . بلکی لهجه بدله کړه او الفاظ ناوړه کړه . بیا وګوره چی هر څه غواړې هغه به مات سي که زړه دی ، که محبت دی ، که صداقت دی او که انسانیت دی

استغفرالله

=--=

(۶) آیا پام مو دی ؟

موږ د ځان د اصلاح او سمون له پاره دومره کوښښ نه کوو څومره چی تر ځان د نورو د غلط ثابتولو یا لږ پوه بللو له پاره یې کوو

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۷) نعمت مه ضایع کوه

سعدي شیرازی څه ښه ویلی دي : دوه کسان هلاک سول : یو هغه چی لرل یې خو ویې نه خوړل ، بل هغه چی پوهیدئ خو ویې نکړل

=--=

(۸) د یو عالم تحلیل

جوهان ګیت دوه سوه کاله مخکی داسی ویلی دي : موږ به تولو ژر یا وروسته حتماً د اسلام دین قبلوو . همدا حقیقي دین دی . که ما ته څوک مسلمان ووایی زه نه خپه کیږم ، زه دا صحیح خبره منم (جوهان ګیت ۱۷۴۹ ـ ۱۸۳۲)

=--=

(۹) وعده خلافه انسان

ننني انسان د والدینو ، وروڼو خویندو ، خپلوانو ، اولادونو ، میره یا میرمنی او ملګرو سره ضرور وعده خلافي کوی

آیا پوهیږې چی تر ټولو ډیره وعده خلافي د چا سره کوی ؟

د الله تعالی سره

=--=

(۱۰) درناوئ که سپکاوئ ؟

محترم وروره او محترمی خور ، دعزت او ذلت فقط یوه دروازه ده چی هغه ژبه ده . نو سمه یې خلاصوه او

(c) ketabton.com: The Digital Library

تېره

=--=

(۱۱)   د ځان بار مه درَنوه

د ګناه د خپرېدو باعث مه کيږه . کيداى سى چى ته يې بس کړې مګر هغه کسان چى تا په ګناه اخته کړي دي ، ستا د آخرت د تباهۍ سبب سى

=--=

(۱۲)   د ستر رب ستر احسان

د انسان په بدن کى خورا ډير لوى او کوچني رګونه سته چى آن ځينى په سترګو هم نه ليدل کيږى . همدا علت دى چى که د بدن هر ځاى ته ستن يا اغزى ننباسو نو وينى به وکړي يعنى يو يا څو رګونه به زخمي سى چى وينه ترې راوزي . که دا ټول رګونه سره وصل کړو نو مجموعي اوږدوالى به يې ۷۲۰۰۰ کيلو متره سي

بنه ، نن په نړۍ کى قوي ترين واټرپمپ تر اووه زر (۷۰۰۰) فټه اضافه اوبه نسي را پورته کولى . خو الله تعالى يو کوچني زړه ته دومره قوت ورکړى دى چى د انساني بدن په رګونو کى د دوه اويا زرو کيلومترو په واټن څليرويشت ساعته وينه جاري ساتي او د بدن ذرې ذرې ته يې رسوي . سبحان الله !

« !لا د الله تعالى کوم کوم نعمت نه مني ؟ »

=--=

(۱۳)   ځان له شره خلاصول

که هر څومره مقنع دليل او غاښ ماتونکى ځواب ولرې بيا هم احمق نسې خاموش کولى او

جاهل نسې قانع کولاى

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو سلام ورته وکړه او ترې ځه (الفرقان(۶۳)

=--=

(۱۴) سیرت او صورت

په ماشومتوب کی اکثرأ کالي ، لاسونه ، پښې ، سر او مخ خیرن وي ، خو زړونه پاک وی ؛

مګر په لوی والي کی بیا اکثرأ کالي ، لاسونه ، پښې ، سر او مخ پاک وی خو زړونه خیرن وی

زما په نظر خو اکثریت همدغسی دي ، والله اعلم

=--=

(۱۵) ژوند هسی مه ضایع کوه

«! یو عالم ویلی دي : « ژوند لند نه دی بلکی موږ ناوخته پیل کړی دی

یعنی ضایع کړی مو دی او اهمیت یې ناوخته رامعلوم سو

=--=

(۱۶) اخلاقي کنایه

یو عارف ویلی دي : غرور وویل چی امکان نلري ؛

تجربې وویل چی پام کوه خطرناک دی ؛

عقل وویل چی بې ګټې دی ؛

خو زړه وویل چی مه ډارېږئ ، امتحان خو یې کړئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۱۷)   الهي اجر او ثواب

دوې داسی ښیګڼی دي چی په هر څومره ډیر استعمال سره هیڅ نه لږیږی : لومړی علم ، دوهم دعا نو راځی چی دواړه تقسیم او تکثیر کړو

=--=

(۱۸)   میره ته د میرمنې مشوره

زه به ستا اطاعت او خدمت کوم تر څو جنت می په نصیب سی ؛ خو ته د خپلی مور اطاعت او خدمت کوه تر څو جنت دې په نصیب سی . په دې ډول به دواړه په جنت کی سره یو ځای یو

! سبحان الله ، څومره د کورنیو بدمرغیو د ختمولو علمي او عملي نسخه او د عقبا توښه

=--=

(۱۹)   ماضي مړه سوې ده

په ماضی (یعنی تیره زمانه) کی ژوند مه کوه بلکی د ماضي له بندي خانې ځان راوباسه . نه ژوند بیرته پر شا ځي ، نه عمر . نو تا ولی ځان د ماضي په قطی کی اچولی دی ؟ د ماضي په ارمان کی نن مه بایله .

ماضي مړه سوې ده خو ته ژوندی یې . نو د ژوند حق ادا کړه . ته ډیر مهم یې ځان خبر کړه . که نورو ته څه نسې کولای ، ځان ته ډیر څه کولای سې . نو پاڅه او په نن کی سبا ولټوه

=--=

(۲۰)   قدسي حدیث

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله تعالی فرمايی چی ته هغه څه کوې چی ته يې غواړې مګر کيږی هغه څه چی زه يې غواړم . نو هغه څه وکړه چی زه يې غواړم تر څو هغه څه وسي چی ته يې غواړې

سبحان الله ، څومره رحمت او مرحمت

=--=

(۲۱) زنګ وهلی ذهن

موږ انسانان يو او ډيری غلطی کوو

تر ټولو غلطه غلطي مو دا ده چی په خپلو غلطيو خبر نه يو

خو تر دې هم خطرناکه غلطي بيا دا ده چی پر خپله غلطي ټينګ ودريږو . دا نو د ذهن زنګ دی

الله تعالی دې دا ډول خلک (چی خورا ډير دي) اصلاح کړی

=--=

(۲۲) څومره بې پروا يو

د غلطی د ثابتېدو له امله بخښنه او معافي نه غواړو بلکی روابط او دوستي قطع کوو

استغفرالله

=--=

(۲۳) د يوې سِکې دوه مخه

مرګ صرف يو ځل راځي . نه يې مال مخه راګرځولی سي نه دولت ؛ نه يې وسله مخه راګرځولی سي نه باډي ګاردان ؛ نه يې ډاکټر مخه راګرځولی سي نه دوا ؛ نه يې مقام مخه راګرځولی سي نه قوم ! دا ځکه چی ژوند خو د سِکې يو مخ دی ، بل مخ يې مرګ دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو همدا اوس راپورته سه او پر کړو ګناهونو دې توبه وباسه او الله تعالی ته پناه یوسه . که هوس دی نور دې بس دی

=--=

(۲۴) ودرېږه او وګوره

عجیبه خلک یو . یو ځل وختونه او فرصتونه له لاسه ورکوو ، بیا وروسته د هغو په تلاش پسی بیرته وختونه او فرصتونه ضایع کوو . نو ودرېږه او وګوره

=--=

(۲۵) د لمانځه قبولیت

که د لمانځه په کولو سره ته د ګناهونو او بدو کارونو څخه راوګرځیدې نو پوه سه چی لمونځونه دې قبلیږی

یو صحابي د رسول الله (صلی الله علیه وسلم) څخه وپوښتل چی : « موږ څنګه وپوهیږو چی لمونځ مو قبلیږی ؟ پیغمبر علیه السلام وفرمایل : کله چی بل لمانځه ته ستا زړه وغواړی .» سبحان الله

چی موږ به څنګه یو ؟

=--=

(۲۶) د نیکمرغی او بیغمی راز

آیا غواړې چی د نورو له شره ځان وساتي ؟ ډیره آسانه او ارزانه طریقه لری : هغه دا چی نور له خپله شره وساته

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲۷)   ایماني ژوند

که پر جسم باندی د نفس حکومت وی نو دا حیواني ژوند دی ؛

که پر جسم د عقل حکومت وی نو دا انساني ژوند دی ؛

خو که پر جسم د قرآن حکومت وی نو دا ایماني ژوند دی

په اوس عصر کی خو ایماني ژوند کونکي مطلق اقلیت دي ، الله تعالی دې یې مطلق اکثریت کړی

=--=

(۲۸)   د ژوند لنډیز

زموږ ژوند د درو مهمو اصلونو لنډیز دی : لومړی خنداوي چی محوه کیږی ؛ دوهم اوښکی چی وچیږی ؛ دریم عملونه چی پاتیږی

=--=

(۲۹)   فکري خوځښت

د نورو د سیاست په وړاندی صداقت غفلت دی ؛ خو د نورو د صداقت په وړاندی سیاست خیانت دی

=--=

(۳۰)   د ځان بدلون

الله جل جلاله هماغه دی چی زه یې غواړم ، کاشکی زه هم هماغسی وای چی دئ می غواړی

بس یوه پاکه اراده او فیصله غواړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۳۱) الهي غبرګون

شيخ سعدي (رح) ويلی دي : ما په خپل ژوند کی د ډير تلاښ سره سره دوه کسان پيدا نکړای سول : يو هغه چی د الله په نوم يې صدقه ورکړې وی خو غريب سوی وی ؛ بل هغه چی ظلم يې کړی وی خو د الله له نيولو خلاص سوی وي .

استغفرالله

=--=

(۳۲) پاک او تلپاته محبت

د الله تعالی سره د محبت څخه پرته بل هر محبت درد او غم لری

=--=

(۳۳) اصلی مسکين څوک دی ؟

پرون يو انسان زما څخه يوه ډوډی وغوښته او ورمی کړه . په لسګونو دعاوی يې راته وکړې او روان سو

خو اوس حيران يم چی اصلي مسکين هغه و که زه ؟

نو موږ بايد يو غريب ته صدقه په دې نيت ورنکړو چی هغه ورته اړ دی ، بلکی په دې نيت يې ورکړو چی موږ د دې صدقې و قبلېدو ته اړ يو !

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۳۴)   د ژوند لنډه فلسفه

مولانا جلال الدين بلخي څه ښه ويلی دي : د مرګ ذايقه هر يو څکي ، خو د ژوند ذايقه يو يو څوک څکي

=--=

(۳۵)   اخلاقي کنايه

په يو کارتوني تصوير کی مي وليدل چی يو نفر پر لمانځه ناست دی ، په لاس کی يې موبايل تليفون لوړ نيولی دی او د ځان سيلفي اخلی . تر لاندی داسی ورته ليکلی وو : پخوا به يې ويل چی نيکي وکړه په درياب کی يې واچوه ؛ خو نن وايی چی نيکي وکړه په فېسبوک کی يې واچوه !

(استغفرالله ، سيلفي تر عبادت پوری هم راورسېده . دا نو د ريا انتها ده (ښايی وي به دغسی کسان

=--=

(۳۶)   ماديات پالنه

دا دنيا د يو پُل غوندي ده . هيڅ کوم هوښيار انسان پر هغه کور نه جوړوي ، خو موږ لګيا يو د هغه له پاسه جنت جوړوو (شيخ ذوالفقار احمد مجددي)

=--=

(۳۷)   د سمون اراده

پخوانيو به ويل : د جاهلانو سره په ناسته کی غلی اوسه او د عالمانو سره په مجلس کی غوږ ونيسه . ځکه چی د جاهلانو سره په خاموشي کی حلم او د عالمانو سره په خاموشي کی علم زياتيږي

بس يوه ټينګه حوصله او فيصله غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۳۸) نرمه هڅوَنه

د یو دکان پر دروازه د دې پر ځای چې ولیکی (دکان بند دی) ، داسی زړه وړونکې او هڅونکې جمله لیکلې وه : زه لمانځه ته ستا څخه مخکی تللی یم

سبحان الله

=--=

(۳۹) درود او سلام

اې مؤمنه ! دا به څومره بهتره او بختوره شیبه وی چی رسول الله صلی الله علیه وسلم تا ته په نوم در ږغ کړی . او ته ورڅخه وپوښتې چی یا رسول الله صلی الله علیه وسلم ! ستاسی زما نوم څه زده دی ؟

خو نبی کریم علیه السلام درته وفرمایی چی ستا له خوا درود او سلام ما ته ستا د نوم سره یو ځای را رسیدل

سبحان الله

=--=

(۴۰) د غیبت بدلون

که بې له وجی او بېله دلیله خوشحاله وې یا خوښې احساسوې ، نو پوه سه چی یو څوک تا په ښو یادوي یا ستا له پاره دعا کوی !

نو راځی چی غیبت همدې ته بدل کړو

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۴۱) غیبت او درواغ

روایت دی چی امام شافعی (رح) ته یو سړي وویل چی فلانیً ستا بد وایی ، او تا په بدو نومونو یادوي

امام شافعی (رح) ځواب ورکړ: که ته رښتیا وایې نو غیبت دې وکړ ، او که درواغ وایې نو فاسق یې

په دې سره هغه سړی ډیر وشرمېد او روان سو

په رښتیا هم غیبت او درواغ د ټولو ګناهونو د دخول دروازې دي . افغانان ډیرئ په دې ناروغي مبتلا دي . نو الله (ج) دې هر مسلمان د امام شافعي (رح) د دغه علمی او عینی غبرګون جوګه کړی . دا کار نه سرمایه غواړی نه مشقت ، بلکی صرف یو ټینګ عزم او قسم غواړي

=--=

(۴۲) عجیبه ناپوهي ده

آیا دا ناپوهي نه ده چی خدایی موجوده وی مګر خدای موجود نه وی ؟

تخلیق او مخلوق موجود وی خو خالق موجود نه وی ؟

عشق موجود وی خو معشوق موجود نه وی ؟

شعر موجود وی خو شاعر موجود نه وی ؟

رحمت موجود وی خو رحیم موجود نه وی ؟

حکمت موجود وی خو حکیم موجود نه وی ؟

محبت موجود وی خو محبوب موجود نه وی ؟

لنډه دا چی هر څه موجود وی خو هیڅوک موجود نه وی ؟

نو اې « سرکښانو » او « منکرانو » ، د خدای له پاره ! آیا دا ممکنه ده ؟

پس ناپوهي او سرټمبګي لا توره وی که سپینه ؟

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۴۳) د ترازو دوې پلې

د هغه علم ځخه ځان ساته چې په هغه کی عمل نه وی ؛

او د هغه عمل ځخه هم ځان ساته چې په هغه کی علم نه وی

دواړه حالتونه بې ګټی دي حتی ضرر لری

=--=

(۴۴) څومره لنډ ژوند

دا انسان هم عجیبه مخلوق دی : په شنبه وزوکیږی ؛ په یکشنبه تګ پیل کړي ؛ په دوشنبه ځوان سي ؛ په سه شنبه واده وکړي ؛ په چهارشنبه ناروغ سي ؛ په پنجشنبه د مرګ پر بستر څملي ؛ په جمعه مړ سي !

رښتیا هم اتمه ورځ نلرو ، خو ؟

=--=

(۴۵) د غلطی تکرار ګناه ده

زموږ یوه فکري ښوېدنه دا هم ده چی بد کار بد نه راته ښکاری بلکی عادي یې بولو . داسی چې ځینی کسان اړونده بد کار د ده عادت بولي ، ځینی یې بیا د ده سلیقه بولی او ځینی خو یې بیا د ده شخصی او ځاني معامله بولی او وایی چی ستا یې په څه ؟!

استغفرالله

=--=

(۴۶) حقیقت مګر ناخوښه

(c) ketabton.com: The Digital Library

! بيده او غافل خلک يوازی د نيکونو په کارنامو وياړي ، خو ويښ او فعال خلک لمسيانو ته وياړونه پريږدي

نو چی موږ به له کومی ډلی څخه يو ؟

=--=

(۴۷)   له ناکامی ډېره

تر څو چی د ماضي څخه لاس وانخلي ، راتلونکي ته دې لاس رسي نسته

کله چی دې وخت له لاسه ورکړ ، د هغه څخه عبرت ، درس او تجربه خو نو له لاسه مه ورکوه

=--=

(۴۸)   اې ظالمه ، د خدای له پاره

ته چی ظلم کوې ، دا چی زور لرې نو کوه يې . ته چی ګناه کوې ، دا چی موقع لرې نو کوه يې . خو يوه ورځ به حتماً ذليل کيږې . که ژر يا وروسته نه وی ، په آخرت کی خو به وی ؟!

=--=

(۴۹)   د يو قبر پر شنختنه داسی ليکلي وو

زه اصلاً د همدغه ځای له پاره مقرر سوی وم خو په دا منځ کی می يو څو شپې په دنيا کی تيری کړې ، يعنی هغه بې وفا دنيا چی خپلو خورا نږدې او ګرانو خپلوانو می همدلته تر خاورو لاندی کړم

آيا زه او ته به هم دغسی نه سو ؟ پس نن د عمل ورځ ده بېله حسابه ، خو سبا د حساب ورځ ده بېله عمله

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵۰) د ټولو اړتیاوو ځواب

سهار او ماښام یې اووه ځله ولولئ : حَسبیَ اللهُ لا اِلهَ اِلا هُوَ عَلیهِ توَکلتُ وَ هُوَ رَبُ العَرشِ العَظِیم (ابو داؤد ۵۰۸۱)

دا د سورهٔ توبه آخري آیت دی

=--=

(۵۱) اصلي سکون

هیڅ شی مفت نه دی بلکی په راکړه ورکړه سره حاصلیږی . حتی هوا هم وړیا نه ده ، تر څو چی تیره ساه و نه باسي نوې ساه نسي اخیستلی

تر څو چی یو ګام راپورته نکړې بل ګام نسي اخیستلی

تر څو چی شا ته رانسي پر مخ ټوپ نسي وهلی

لنډه دا چی تر څو الله تعالی راضي نکړې سکون نسې ګټلی (مهمه نه ده چی هر څه لرې ، خو بې سکونه به یې)

=--=

(۵۲) د ایمان کمزوري

موږ دا منو چی هر څه الله تعالی کوی . نو بیا دا ولی د زړه له اخلاصه نه منو چی الله تعالی چی څه کوی صحیح یې کوی ؟

پس دا خو به د ایمان کمزوري نه وی ؟! یا دوه مخي خو به نه وی ؟

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵۳) دوستي او خپلوي

عفوه او بخښنه دا نه ثابتوي چې ته ناحقه يې او هغه صحيح دی . بلکې له دې معافۍ څخه دا ثابتيږی چې ته د دې دوستۍ يا معاملې غوښتونکی يې خو هغه نه دی . ته صادق ، بې غرضه ، صحيح او په زړه پاک يې خو هغه نه دی

مګر يوه باريکي سته او هغه دا چې د بدخواه ، مغرضو او حاسدو دوستانو څخه صرف ځان ګوښه کړه او بس

=--=

(۵۴) مسموم ذهنونه

ځيني خلک داسی دي چې کله ستا ښه والی واوري نو معمولي او سطحي يې ومني ، خو کله چې ستا بد والی واوري نو بېله تصديق ، بېله ثبوت او بيله شکه يې زړه ته واچوي . دا ځکه چې ذهنونه يې مسموم دي

=--=

(۵۵) اخلاقي کنايه

يوه ورځ چاقو ، خنجر ، تورې ، نيزې او غشي خپل تر منځ مجلس درلود . نو د يو بل څخه يې وپوښتل چې په موږ او تاسو کی کوم يو ډېر ژور او شديد ټپ جوړوي ؟

خو « الفاظ » يې شا ته ناست وو او پر خندل يې

=--=

(۵۶) په مصيبت کی مصيبت

حضرت صديق (رض) فرمايلی دي : « په صبر کولو کی کوم مشکل نسته ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو په ژړا او فرياد کی بيا کومه ګټه نسته

نو له دې معلوميږی چی په مصيبت کی بې صبري دوهم مصيبت دی

=--=

(۵۷) د خلکو انحراف

د فتنو په دې نړۍ کی به کله يوازی يې ؟

که دې تريخ حقيقت ووايه ؛ که صادق وې ؛ که دې غيبت منع کاوه ؛ که دوه مخه نه وې ؛ که دې غلط يا درواغ نه منل ، که دې د فاسق صفت نه کاوه ، نو پوه سه چی بې کسه او بې وسه به يې

=--=

(۵۸) د نبښې منځ

يو عالم څه ښه ويلی دي : په کومه ټولنه کی چی د احساس نشتوالی عام سی ، نو هلته د کوم بل عذاب ضرورت نسته

=--=

(۵۹) اعتدال بری دی

د مولانا جلال الدين بلخي څخه يې وپوښتل چی زهر څه ته وايي ؟

هغه وويل : هر هغه شی چی زموږ تر اړتيا اضافه سی زهر دی ، که هغه خواږه وی ،

يا قدرت ، يا مال او دولت ، يا لوږه ، يا حرص ، يا مينه او محبت ، او يا هم کرکه او نفرت وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۶۰) د قرآنکریم دایمي معجزه

قرآنکریم د « الله » په نوم پیلیږی (بسم الله : د الله په نوم) او د « انسان » په نوم ختمیږی

(الناس : خلک ، انسانان) . مطلب دا چی د الله تعالی له خوا د انسانانو (خلکو) له پاره

مهمه لا دا چی لومړنی پیغام او وحی یې هم « ویل ، لوستل » دی (اقرأ) یعنی د علم اساس ! نو ثابته سوه چی دا آسماني کتاب علمی او مترقي دی یعنی د ساینس او تکنالوژی توَمنه لری ! پس اسلام یو علمي او مترقي دین دی

له همدې امله د نړی مشهور ساینس پوهان او عالمان ډیر په اسلام مشرف کیږی

=--=

(۶۱) د زماني ګړندی اوښتون

د ساعت « دقیقه ښود » وایی چی اوس لا یو څه وکړه . ځکه زه چی یو ځل تیر سم بیا نه را ګرځم که نه ، هغه به یو بل عصر وی

=--=

(۶۲) ظالم که مظلوم ؟

ګناه کول ښکاره ظلم دی او ګناه کار یعنی ظالم . ظالم کیدل یا مظلوم کیدل ډیر آسانه دی . نو بهتره دا ده چی ظالم نسو

. شیخ عبدالقادر جیلاني (رح) ویلی دي : « مه ظالم جوړیږه او مه مظلوم

که دي چاره نه وه نو مظلوم سه او د ظلم څخه په کلکه ځان وژغوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۶۳) **لا تر څو؟**

د انسان ماضي که هر څومره د ګناهونو ډکه وی ، آینده خو یې همدا اوس باالکل پاکه ده

الله توبه قبلوي . نو نه غواړې چی راتلونکې دې پاکه وی ؟

=--=

(۶۴) **متوجه اوسه**

تل په یاد ولره چې ټولي خبري دې ملایکي د ځان سره لیکي . ګرده لیکنی ، شعرونه ، پوسټونه او کمنټونه دې هم درپسی لیکل کیږی

=--=

(۶۵) **مجازي مینه وال**

څوک چی د خپلی میرمنی سره د محبت او عشق اظهار عیب ګڼي ، خو د محبوبې یا معشوقې له پاره د عشق اظهار فخر بولي دغسی انسان « مجازي عاشق یا شهواني مریض » دی

دا لکه هینداره چی له یوې خوا خیرنه وی خو دئ یې بله خوا پاکوي

=--=

(۶۶) **رغنده بدلون**

دا چی زموږ ځینی ګناهونه زموږ او د الله تعالی تر منځ د راز په حال کی دي ، نو ولی داسی نیکی نه کوو چی هغه هم ورسره د راز په حال کی وي ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۶۷)   نیکی که بدی ؟

ولی غرور ؟ ولی حسد ؟ ولی کینه ؟ ولی دروا غ ؟ ولی غیبت ؟ ولی تهمت ؟ ولی ظلم ؟ ولی خیانت...... ؟

آیا نه پوهیږې چی د ژوندانه د دې سفر یوازینی لاره قبر ته ده ؟ نو نیکی وړې که بدی ؟

خبر اوسه چی نن د عمل ورځ ده بېله حسابه ، خو سبا د حساب ورځ ده بېله عمله

=--=

(۶۸)   خیرن زړونه

څه وکړو خو د حرص ، حسد او غیبت ږغونه دومره لوړ سوي دي چی د نصیحت ږغ یې منځ ته هیڅ نه ور رسیږی !

=--=

(۶۹)   اسلام سوله ده

مشهور نړیوال ساینس پوه (البرټ انشتاین ۱۸۷۹ ـ ۱۹۵۵) داسی ویلی دي

زما په فکر مسلمانانو د خپل عقل او ویښتوب له امله هغه څه کړي دي چی یهودو و نه کړای سول . یوازی اسلام دا طاقت لری چی سوله راولی

(انشتاین یو امریکایی یهودئ و چی په ۱۹۲۱ کی یې په فزیک کی د نوبل جازه گټلي ده)

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۷۰) د وخت راتېنګول

وخت خو په هر صورت کی مختـه ځي او درومی . نو که هغه خراب وی صبر کوه او که ښه وی شکر کوه

په دې سره به دې وخت راتېنګ کړی وی

=--=

(۷۱) الهي رحمت او مرحمت

یا الله ! ستا شکر ادا کوو چی مځکه دې ګردئ (کروي) او متحرکه پیدا کړې ده . چی له امله یې ورځ او شپه جوړېږی ، موسم بدلېږی ، اکسیجن تولیدېږی ، ژوند پیلېږی ، نعمت او برکت خپرېږی

نو یا لویه خدایه ! ستا د بې حسابه او لایتناهي رحمتونو او نعمتونو شکر ادا کوو

=--=

(۷۲) پوهوَل او غوږ نیول

د هوښیارئ او پند خبری درې کسان ښه کولی سی : لومړی عالم ؛ دوهم سپین ږیری ؛ درېیم : غم ځپلی

د دوی هره خبره سبق دی

=--=

(۷۳) مه ناوخته کوه

که ته هر څومره ګناه کار هم یې ، الله تعالی درې لاری خلاصی درته پرې ایښي دي چی ستا تر زکندن پوری یې نه تړي : د دعا وعده ؛ د رزق ذریعه ؛ د توبې دروازه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو اوس لا وختي دی ، بيرته راستون سه او مه ناوخته کوه

=--=

(۷۴) جدي توجه

پر لاره يا په دکان ، بازار ، کور يا دفتر کی د يو شخص له خوا د الهي ذکر کول يا تسبيحات ويل داسی دی لکه په مړو کی ژوندئ ، په بيدو کی ويښ او په ناروغانو کی جوړ شخص

=--=

(۷۵) اخلاقي کنايه

يو عالم ته يو بې دينه شرابي وويل : دا شراب خو د انګورو او وربشو څخه جوړيږي ، نو ولی حرام دي ؟

عالم ورته وويل : دا ستا اودس ماتی خو هم د ډوډۍ څخه جوړيږي ؛ ولې يې نه خورې ؟

هغه بې دينه شرابي ډېر خړ او بې ځوابه سو

=--=

(۷۶) پر ځان او جهان بې اعتباره

اعتبار » په دوستۍ او خپلوۍ کی د اکسيجن غوندی اهميت لری . که پر يو چا « بې اعتباره » سوې نو د » هغه دعاوی هم ښيراوی درته ښکاری ، او ښه يي هم په بدو کی شميرې . دا ځکه چی د اکسيجن د نشتوالي له امله تړاوونه او رابطي بې تنفسه وی

نو ځان له ناکامۍ وژغوره ، يعنی پر اعتبار مه بې اعتباره کيږه

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۷۷)

یو مسکین ته په دې نیت صدقه مه ورکوه چی هغه ستا و صدقې ته محتاج دی ، بلکی په دې نیت یې ورکړه چی ته د الله جل جلاله مغفرت او د دې صدقې و قبلېدو ته محتاج یې

=--=

(۷۸)

فقیر ته د صدقې ورکولو له پاره په جیب کی په خورا لږ مبلغ (سِکه) پسی ګرځو . خو همدا مهال د الله تعالی څخه د جنت لوړترین مقام غواړو

څومره ناڅیزه عطا کوو او څومره ستر عوض طلبوو

بېشکه چی الله رحیم او کریم دی ، مګر ته خو هم انصاف وکړه

=--=

(۷۹)   کره او پخه وینا

زه د پوه انسان څخه هیڅکله نه بیرېږم ، بلکی د هغه احمق څخه بیرېږم چی د یو څو کتابونو تر لوستلو وروسته ځان عالم بولی (عثمانی سلطان عبدالحمید).

استغفرالله

=--=

(۸۰) عاجز او متواضع اوسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

که د ګناه کارانو او فاسقانو سره کښيني نو پر ګناهونو به زړه ور سي ؛ که د ماشومانو سره کښيني نو بې سنجشه به سي ؛ که د پاچهانو ، آمرانو او سردارانو سره کښيني نو مغرور او متکبر به سي

پس د غريبانو سره کښينه چی عاجزي زده کړې . (حضرت مجدد الف ثاني)

=--=

(۸۱) مهمه باريکي

آيا پوهيږې چی نيکمرغه کيدل ولی ستونزمن دی ؟ ځکه چی هغه خوی او سلوک نه خوشي کوو چی زموږ د بدمرغی سبب کيږی . نو امتحان يې کړه بيا وګوره !

=--=

(۸۲) د صبر او شکر پيوستون

که يو شی زموږ لاس ته راسی او شاکر اوسو خو وروسته هغه بيرته له لاسه ورکړو (که هر څه يا هر څوک هم وی) ، نو بايد دا خبره ومنو چی هماغه شی (يا کس) زموږ له پاره نه وو يا دا چی موږ د هغه له پاره نه يو . همدا فيصله په آسمان کی سوې وه خو پر مځکه اجرا سوه .

همدا د شکر او صبر د پيوستون مقام دی چی بايد ښه ورته ځير اوسو

=--=

(۸۳) تېر هېر کړه

د ماضی معنی ده ورک شیً

سيند پر شا نه درومی ، او نه هم را ختلی لمر بيرته ستنيږی

موږ د حال څخه بې پروا او په ماضی پورې کلک مښتي يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلی ښکلې مانۍ مو پرېښې دي او د ماضی په کنډوالو پسی ژاړو

نو تير هير کړه

(عايض قرني)

=--=

(۸۴) ځان پالنه او عصبيت

بت ماتوَنه بايد له ځانه راپيل کړو او د خپل دننه تول بتان او تعصبونه بايد مات کړو (سيد جمال الدين افغاني)

ځومره عالی نصيحت

=--=

(۸۵) زموږ ذلت او حقارت

يا الله ! موږ څومره ذليل او ناکام يو ، ځکه

ستا په کارونو کی ډيره مداخله کوو (په ناکامی سره) ؛

ستا پر فيصله ډير انتقاد کوو (په خرابی سره) ؛

ستا پر قضاوت باندی خپل قضاوت کوو (په دښمنی سره) ؛

ستا د ارادې او فيصلي مخالفت کوو (په نهيلی سره) ؛

ستا پر خبره سترګی پټوو (په بې وسی سره) ؛

ستا پر نعمت او رحمت باندی ناشکري کوو (په سرخوړی سره) ؛

ستا پر قدر او تقدير باندی شک او ترديد کوو (په ناپوهی سره)

نو يا الله ! موږ څومره ذليل او مقهور يو چی تا منو ، خو ستا نه منو

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۸۶) اخلاقي کنايه

يو عالم ويلی دي : زموږ حالت داسی دی چی په کور کی د غلو له لاسه سپی ساتو ، خو له بده مرغه د نورو شيانو پر ځای مو هماغه سپی غلا سو

=--=

(۸۷) اکثريت نه بلکی حق

پر کومه لاره چی اکثريت خلک روان وی شکمن او زړه نازړه اوسه ، ځکه هغوی اغلبأ تقليد کوي نه فکر

نو د يوازي والي څخه مه بيرېږه بلکی حق د ځان ملګری کړه ؛ او له ډاره هم مه ډارېږه بلکی ډار له ځانه وډاروه

=--=

(۸۸) د ماضي بدلون ؟

ډيرئ خلک وايی چی ماضي (يعنی تيره زمانه) هيڅ نه بدلېږی . مګر په حقيقت کی بدليدای سی . وګورئ د نن په عمل سره د ماضي (يعنی پرون) عمل بدلولای سو . که د يو چا ماضي په کفر کی وه ، خو همدا اوس کلمه ووايی نو مسلمان سو . يعنی که يو څوک په حال زمانه کی (يا نن) مؤمن وی نو په ماضي کی هم مؤمن سو . که يو ګناه کار توبه وکړي نو د نن په « ښه » عمل سره يی د پرون « بد » اعمال هم بدل کړل

پس راځی چی په يوه پاکه اراده سره خپله ماضي بدله کړو

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۸۹) یو عالم ویلی دي

« ! تر بوټونو وروسته چی موږ بل شی ډیر تر پښنو لاندی کوو هغه انسانیت دی »

نو د ځاني ګټی له پاره باید نور پایماله نکړو

=--=

(۹۰) سمندر په کوزه کی

د حسن بصري (رح) څخه یې وپوښتل چی د مومن راحت چیری دی ؟

هغه ورته وویل چی که غفلت ورڅخه سوی وی نو په سجده کی دی او که ګناه ورڅخه سوې وی نو په توبه کی دی

سبحان الله ، د ناکامی څخه د نجات څومره لنډ فارمول

=--=

(۹۱) بې ګټی مجلسونه

د غیبت ، حسد ، تهمت ، ځان پالنی او درواغ ویلو د مجلسونو څخه دا ډیر ښه دی چی یوازی اوسې نسبت دې ته چی د ناکسو او ناقِصو دوستانو دغسی مجلسونو ته ورسې

=--=

(۹۲) انساني خوښۍ

باد پکه په خپله باد نه جوړوي تر څو موږ ته یې راوشړي . بلکی باد له مخکی څخه موجود وی خو پکه هغه ته ګړندی حرکت ورکوی او پر موږ یې راپوری وهی (را شړي)

د انسانانو خوښۍ هم بالکل همداسی وی چی تل زموږ شا وخوا ته موجود او ساکن دي . بس د هغو منبع ته د

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو خوځښت ورکولو اړتيا ده تر څو دا حرکت په محيط کی خپور او ګړندی سی . موږ دغه تحرک ته سخت اړ يو ، نه زور او تزوير ته

=--=

(۹۳) د اوښکو څپې

پر بالښت اوښکی تويول ستا حالت نه بدلوي (يعنی ګټه نلری) ، خو پر مصله اوښکي تويول ستا حالت بدلوي يعنی هغه څو ځاځکی ستا پريشانئ په ځان کی ډوبوي ! امتحان يې کړه

=--=

(۹۴) دعا د سکون دروازه ده

يو څوک دې ډير ياديږی ؟ ورسه او ويې وينه ! نسي کيدای ؟ په وټس اپ ، وايبر کی ورسره وګوره !

هغه کار نه کوي ايميل او فېسبوک خو سته ! دا هم نه کيږی ؟ ټليفون ورته وکړه ! هغه هم نه کيږی ؟

خط ورته وليکه دا هم نه کيږی ؟

نو دعا خو حتمأ ور رسيږی او ستا سکون حاصليږی ، امتحان يې کړه

=--=

(۹۵) اغزن لورئ

په کومه ټولنه کی چی « هر شی » او « هر عمل » جاري وی ، هغه ټولنه په اغزيو کی رهي وی

چی زموږ ټولني خو به همدا لورئ نه وی اخيستی ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۹۶)   لا تر کله ؟

اې سرکښې نفسه ! لا څه ته منتظر یې ؟ کله توبه باسې ؟ ولی توبه ځنډوې ؟

که همدا اوس مرگ درته راسي نو الله ته به څه ځواب ورکوې ؟

آیا ورته وایې چی ځوان وم ؟ ورته وایې چی یو ځل زوړ سم ؟ ورته وایی چی هیره می سوه ؟ ورته وایې چی پوه نه سوم ؟ څه ورته وایې ؟ آیا کومه پلمه لرې ؟

که پلمه او حیله کوې نو افسوس ستا پر حال ! که هوس دی نور دې بس دی . لطفاً پر ځان مه ناوخته کوه

=--=

(۹۷)   پام چی باد دې یو نسي

نن چی خلک ستا هغه صفتونه او ښه خویونه بیانوي چی په تا کی نسته ، نو سبا به پر تا هغه الزامونه او تهمتونه هم تړي چی په تا کی نسته

=--=

(۹۸)   د الفاظو اثر

الفاظ د بنده غلام وی مگر تر ویلو وروسته بنده د الفاظو غلام سی . الفاظ او کلمات مړه زړونه ژوندي کوی او ژوندي زړونه هم مړه کولای سي . د الفاظو غلط استعمال « رحمت » په « زحمت » سره بدلولی سی او

دعا » په « دغا » سره «

نو الفاظ د فکر لباس دی چی باید خپل فکرونه پرې ملبوس او ملفوف کړو

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۹۹)   ښکنځل او پوچ الفاظ

يو عالم ويلی دي :

په حقيقت کی بې سوادي له منځه نه ده تللې بلکی بېسوادانو صرف ليکل او لوستل زده کړي دي

=--=

(۱۰۰)   ښځه د کور بي بي ده

ځينی خلک وايی چی ښځه کور نلری (ځکه د پلار په کور کی ميلمنه وی ، د ميره په کور کی بيګانه وی ، د اولاد په کور کی اضافه وی) . خو داسی نه ده بلکی هر کور بيله ښځی څخه اصلاً کور نه دی

=--=

(۱۰۱)   روحي سکون

يو عالم ويلی دي : کله چی يوه سوم چی ډيرئ خپلوان می غرض او مرض لری نو خپل رب ته مخ اړول ډير راته آسانه سو ؛ بېغمه او روحاً آرام سوم

=--=

(۱۰۲)   نېک عمل تلپاته وی

تر مرګ وروسته زړه لس دقيقي ژوندی پاته وی ؛ دماغ شل دقيقي پاته وی ؛ سترګی څلور ساعته پاته وی ؛ پوست پنځه ورځی پاته وی ؛ هډوکی ديرش ورځی پاته وی

خو نېک عمل تلپاته وی ! بس يوه پاکه اراده او فيصله غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۱۰۳) اخلاقي کنايه

د يوې رکشا پر شا عجيبه جمله ليکلې وه : هارن کرار واهه ، ولس بيده دی

=--=

(۱۰۴) آسانه اجر او ثواب

رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمايلی دي

د کمزوره انسان مرسته کول صدقه ده (ابن حبان ۳۳۷۷)

د يو غمجن محتاج سره مرسته کول صدقه ده (نسايی۲۵۳)

دوارِی مرستی ګټې شمير انواع لری . نو څومره ارزانه او آسانه ثواب

=--=

(۱۰۵) روغتيا ساتنه

ابن سينا څومره عالی او علمی خبره کړې ده : هر شی لږ يې دوا ده ، متوسط يې غذا ده ، خو ډير يې زهر دی

سبحان الله ! څومره عيني او عملي نسخه

=--=

(۱۰۶) اخلاقي کنايه

يو بی پروا ځوان په ملنډو سره يو مسکين او کمزوره بابا ته ووېل چی له ليری می فکر وکړ چی ښځه يي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بابا ځواب ورکړ چی ما بیا له لیری ولیدې نو فکر می وکړ چی نارینه یې

=--=

(۱۰۷)   اخلاقي کنایه

یو بې پروا ځوان په ملنډو سره یو مسکین او کمزوره بابا ته وویل چی له لیری می فکر وکړ چی ښځه یې

بابا ځواب ورکړ چی ما بیا له لیری ولیدې نو فکر می وکړ چی نارینه یې

=--=

(۱۰۸)   د معاشرت آداب

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلی دي : د غیر مسلمانانو د سلام په ځواب کی وعلیکم وایاست

(صحیح بخاري ۲۹۳۵)

=--=

(۱۰۹)   د انسان انسانیت مهم دی

د خرابو خلکو تر هیرولو او د ښو خلکو تر لټولو خو دا بهتره ده چی د خلکو خرابی خبری هیری کړو او د هغوی ښې خبری ولټوو

دا ځکه چی انسان ثبات نلری، یعنی خراب خلک ښه کیدای سی او ښه خلک خراب کیدای سی

پس له ګناه باید کرکه وکړو نه له ګناه کاره

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۱۱۰)   خورا ستر او خورا کوچنی

یو عالم ویلی دي :

» دی او تر ټولو کوچنی امتحان ورکونکی د الله جل جلاله   تر ټولو ستر امتحان اخیستونکی الله جل جلاله «

خو موږ لا بیا هم ؟

=--=

(۱۱۱) د قرآن مجید یوه معجزه

د قرآنکریم د نزول پر مهال نه پوهنتون و ، نه پوهنځی ، نه د حساب ماشین و او نه هم کمپیوټر .

رسول الله صلی الله علیه وسلم سواد نه درلود ، نه یې مکتب یا پوهنتون لوستی و او نه یې هم د حساب ماشین یا کمپیوټر درلود

څه وخت چي قرآن شریف نازل سو ، د هغه مهال انسانانو د نننی تکنالوژۍ په اړه په خپلو ذهنونو کي د هغه خاکه هم نه سوای تصور کولای

قرآنکریم د هغه مهال د انسانانو ، نننیو انسانانو او آینده انسانانو د ژوندانه ټول اړخونه مدنظر نیولي دي چی دا پخپله د دې الهي کلام یوه سترتیا او معجزه ده

(مأخذ : قرآني ریاضي ، ۲۵ مخ ؛ ۲۰۰۹ ؛ (لیکوال : نثار احمد صمد واصفی

=--=

(۱۱۲)   تریخ حقیقت

په کومه ټولنه کی چی کشران د مشرانو احترام نلري یا برابرئ ورسره غواړي ، د هغې ټولنی کوچنیان به هیڅکله غټان نسي او کشران به یې هیڅکله مشران نسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۱۱۳) منفرد کردار

تل منفرد کردار لره . لکه مالکه چی شتون يې مهم نه ښکاری خو نه شتون يې ټوله خواړه بې خونده کوي

لکه بوره چی شتون يې مهم نه ښکاری خو نه شتون يې ټوله خواږه بې خونده کوی

لکه مرچ چی شتون يې اهميت نلری خو نشتون يې ټوله مصالي بې خونده کوی

هر څوک ضعيفه او پياوړي قابليتونه لری . نو تر خپله وسه خو يو ادنی خدمت وکړه

=--=

(۱۱۴) تريخ حقيقت

وايی په دنيا کی دوه ډوله غله شتون لری . يو کوچني غله چی پوليس يې نيسی او دوهم غټ غله چي پوليس يې ساتي

نن متأسفانه هيڅ ټولنه له دي حالته ماسپوا نه ده ، ځينی لږ ، ځينی ډير خو ځينی خورا ډير

=--=

(۱۱۵) د ګناه سيوری

امام غزالی (رح) ويلی دي

بيشکه د ګناه کونکو زړونه تور وی . د زړه د توروالي علامه دا ده چی

الف ـ د ګناهونو څخه بيره نه وی [ښه پوهيږی چی ګناه ده مګر کوي يې] ؛

ب ـ د اطاعت څخه سعادت نه حاصليږی [عبادت کوي خو ګناهونه هم ورسره کوي] ؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

ج ـ نصیحت اثر نه کوی [نصیحت مني خو عمل نه کوی ، نو هغه پخپله بې تأثیره سو] ؛

ښه ، راځی چی اوس نو ځانونه وجداناً او بیطرفانه و ارزوو چی څنګه یو

=--=

(۱۱۶) **اخلاقي کنایه**

مورږ خو له خپلو ژاړو

یوه ورځ « سره زر » او « اوسپنه » سره ناست وو ، او خبری یې کولې . سروزرو اوسپنې ته وویل چی زه او ته دواړه په چکش وهل کیږو ، خو ته ولی ډیر فریاد کوې او نارې وهې ؟

اوسپنی ورته وویل چی کله دې خپل وهي نو درد هم خورا زیات وی

=--=

(۱۱۷) **د ځان بدلون د جهان بدلون دی**

مورږ ځان نه بدلوو خو نور په زاریو یا په زوره بدلوو ! عجیبه ده ، دغسی کسان د نورو د نجات له پاره کښتۍ جوړوي خو پخپله یې لامبو هم نه وی زده

همدا علت دی چی الله تعالی لارښوونه راته کوي چی تر څو په ځان کی (رغنده) بدلون رانه وړې ، روان حالت دې نه بدلیږی (الرعد : ۱۱)

په رښتیا هم د ځان بدلون د جهان بدلون دی

=--=

(۱۱۸) **اوس هم ناوخته نه دی**

د یوې نېکی په کولو سره انسان نه پرهیزګار کیږی ، خو د یوې ګناه په کولو سره حتماً ګناه کار کیږی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو راځئ چې ټوله دا دعا بدرګه کړو : یا الله ! زما هغه ګناهونه را معاف کړه چې دعاوی می د قبلېدو څخه راګرځوي ، آمین

=--=

(۱۱۹)   په قرآنکریم عمل

فضیل بن عیاض (رح) ویلی دي :

«قرآنکریم د دې له پاره نازل سوی دی چې عمل پرې وکړو ، خو خلکو یې لوستل عمل وګرځاوه »

استغفرالله . نو که تلاوت یو ثواب لری ، عمل یې د ثوابونو زخیره ده

=--=

(۱۲۰)   قضاوت قاضي ته پرېږده

یا الله ! ما وبخښه ، ځکه د هر چا او هر شي په هکله دومره ډېر او په خپل سر قضاوت کوم چې دا می هیره کړې ده چې قاضي خو ته یې

=--=

(۱۲۱)   منفي سپما

موبایل چارجول د سکون سپما ده ؛ ټلویزیون لیدل د ثوابونو سپما ده ؛ د برق د تللو پر وخت بې صبري

کول د زغم سپما ده ؛ اسراف کول د صدقي سپما ده ؛ سګرېټ څکول یا نسوار کول د ژوند سپما ده ؛

سود او رشوت د حلالو سپما ده

نو راځی چې په پاکه اراده او فیصله سره د ټولو منفي سپماوو څخه ډډه وکړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۱۲۲)   ګناه مه درَنوَه

نه شراب په بسم الله سره حلال کیږی ؛ نه د بېګناه مسلمان وژل په الله اکبر سره روا کیږی ؛ نه د سود

ورکول یا خوړل په حیله سره جایز کیږی ، نه رشوت ورکول یا اخیستل په مجبوریت سره تلقین کیږی

نو د خدای له پاره ، د ګناهونو پیټی مه درنوه

=--=

(۱۲۳)   هر یو قاضي یو

نن په هر مجلس او حتی دوه کسیزه خبرو اترو کی هم زموږ هر کس او ناکس په خپل سر وکیل دی ، قاضي دی ، مفتي دی او څارنوال دی . له ځانه قضاوتونه او فیصلې کوو . یعنی څوک قضاوت نه راښخه غواړي خو موږ پخپل سر قضاوت کوو

که موږ هر مجلس ته ځیر سو نو وبه ګورو چی له بده مرغه زموږ قضاوتونه بیله محکمي دي او فیصلې مو بېله محاکمي دي

=--=

(۱۲۴)   اسلام یعنی څه ؟

یو چا د حضرت حسین (رض) څخه وپوښتل چی اسلام مختصراً راوپیژنه

هغه ورته وویل چی د خالق عبادت او د مخلوق خدمت دی

هم ذکر ، هم تسبیح ، هم استغفار او صدقه

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلی دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لا اله الا الله ویل صدقه ده . سبحان الله ویل صدقه ده . الحمدلله ویل صدقه ده . الله اکبر ویل صدقه ده . استغفرالله ویل صدقه ده

(صحیح مسلم ۱۰۰۷)

سبحان الله ، څومره ستر اجر ، وړیا ثواب او برکت

=--=

(۱۲۵) انساني قضاوتونه

که ته نیک او ښه یې خو خلک دې بد وبولی تر دې ښه دی چی ته بد او غلط یې لاکن خلک دې ښه وبولی . ځکه د خالق قضاوت مهم دی نه د مخلوق

=--=

(۱۲۶) فاسق او صادق

د دنیا تر ټولو « بده بایلنه » دا ده چی د یو چا په سترګو کی اوښکی ستا له لاسه وی . خو په دنیا کی

تر ټولو « ښه ګټنه » دا ده چی د یو چا په سترګو کی اوښکی ستا له پاره وی

نو ښه ګټندوی (صادق یا خادم) اوسه ، نه بد بایلونکی (فاسق او ظالم)

=--=

(۱۲۷) قوت ، عاجزي او ژړا

حضرت علی (رض) ویلی دي : اودس د ځوانانو په رقم تازه کړه ، لمونځ د بوډاګانو په رقم وکړه او دعا د ماشومانو په رقم وکړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۱۲۸)   مور ، جنت مکان

جنت وايي : مور هغه هستي ده چی زه يې هم تر قدمونو لاندي يم

دا چی د مور تر پښو لاندی جنت دی ، نو د سر او زړه به يې څومره مقام وی

سبحان الله

=--=

(۱۲۹)   تجربه

که موږ تر څان د يو شتمن په ليدو سره له خدايه د شکايت پر ځای تر ځان د يو غريب په ليدو سره له خدايه شکر وکړو نو پريشانی به مو حتمأ رفع او دفع سی

=--=

(۱۳۰)   خورا مهم تجارت

کله چی د دنيا د مفليسی څخه په تنگ سې او د رزق دروازې درته وتړل سی نو د الله تعالی سره تجارت وکړه ، يعنی صدقه ورکړه او امتحان يې کړه

ته به ووايې چی هيڅ نلرم ، څه شی صدقه کړم ؟! داسی نه ده بلکی ښه خبره هم صدقه ده ، ښه رويه هم صدقه ده ، مرسته هم صدقه ده ، هڅونه هم صدقه ده ، موسکا هم صدقه ده ، د ضرورت ورځی ته د يو ساتلي شي ورکړه تر ټولو ښه صدقه ده..... خو پام چی په صدقه کی ريا ونکړې

نو مه ناوخته کوه ـ صدقه ردِ بلا ده

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۱۳۱) اخلاقي كنايه

ننني حالات خو داسی دي چی تر څو ربښتيا بوټونه په پښو کوی ، درواغ بيا پر نيمه نړۍ را ګرځېدلی وی

استغفرالله ، څومره سرعت

=--=

(۱۳۲) سترګه وَر ړوند

سترګی د دنيا هر شی ليدلی سی ، خو که پخپله په سترګه کی يو شی ننوزی نو هغه هيڅ نسي ليدلی

انسان هم د نورو عيبونه ښه ترا ليدلی سی خو که کوم عيب د ده وجود ته ننوزی هغه

هيڅ نسي ليدلی بلکی ړوند وی

په ربښتيا چی د قرآنکريم له مخی ځينی انسانان سترګی لری خو ړانده دي ، غوږونه لری

خو کانه دي ، ژبه لری خو ګونګيان دي ! استغفرالله

=--=

(۱۳۳) د استاد درناوی

امام ابو حنيفه (رح) په يو مجلس کی ناست و چی يو هلک راغی . امام صاحب د هغه هلک د عزت له پاره ورته ودريدی . چا پوښتنه ځنی وکړه چی امام صاحب ! څنګه د دې هلک مخي ته ودريدې ؟

امام صاحب ورته وويل : دا زما د استاد زوی دی . يو وخت می د ده د پلار څخه يوه مسئله زده کړې وه . که زه د استاد تعظيم ونه کړم ، نو څنګه به د خپل علم څخه ګټه واخلم ؟

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۱۳۴)   د ښوونکي وړانی او ودانی

د ډاکټر غلطي يو انسان له منځه وړی ؛

د انجينير غلطي يو تعمير (يا پُل...) له منځه وړی ؛

د قاضي غلطي يو کهول له منځه وړی ؛

خو د معلم غلطي جامعه له منځه وړی

هو ، معلم هغه روښانه شمع ده چی ځان ويلي کوي خو رڼا خپروي . نو د معلم زحمت د ټولنی عزت دی

زه خپلو ټولو ښوونکو او استادانو ته (چی ژوندي دي) الهي رحمت او (چی وفات دي) الهي مغفرت غواړم

=--=

(۱۳۵)   اکسيجن ستر نعمت

يو انسان د ژوندي پاته کيدو له پاره هره ورځ يو سلنډر اکسيجن مصرفوي چی بيه يي دري نيم زره روپۍ ده . د مياستی يي يو لک او پنځه زره روپۍ مصرف دی . د کاله تقريبأ ۱۳ لکه روپۍ کيږی . اوس که د يو انسان ټول ژوند ۶۰ کاله وبولو نو په دومره موده کی به دا لګښت اته اويا (۷۸) مليونه روپۍ سی

خو الله تعالی دومره ګران بيه او حياتی ماده بالکل وړيا راکوي او موږ هيڅ نه خبروي .

« نو ته لا د الله تعالی کوم کوم نعمت نه مني »

=--=

(۱۳۶)   پر الله تعالی هغه کسان ګران دي چی

دعا لری خو ادعا نلري ؛ روا لری خو ريا نلري ؛ وفا لری خو جفا نلري ؛ اخلاص لري خو اختلاس نلري ؛ عاجزي لري و لويي لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۱۳۶) **ازلي دښمن**

ښايی ځينی کسان امريکا ، برتانيه ، روسيه ، اسراييل.... د بشر تر ټولو ستر دښمنان وبولی . خو دوی يوازی د انسان دا دنيا خرابولی سی . اصلي دښمن بل دی چی تر دوی ډير خطرناک دی . هغه کولای سي چی د انسان دنيا او آخرت دواړه خراب کړی

دغه ستر او خطرناک دښمن « ابليس » نوميږی چی لقب يې « شيطان » دی . دئ تر ټولو ستری وسلې او تجهيزات لری . آن يوه ثانيه هم د انسان سره له جنګه نه بېکاره کيږی

نو زموږ جنګ د دغه لعين دښمن سره فرض دی

=--=

(۱۳۷) **تاوان خپل ګټه د بل**

زموږ او ستاسو شتمني هغه ده چی آخرت ته يې وليږو . څه چی په دنيا کی راڅخه پاتيږی هغه زموږ نه ، بلکی د وارثانو مال دی

=--=

(۱۳۸) **الله تل په ياد لره**

دا مه هيروه

د خوښی او ښادئ پر مهال ثنا او ستايل د (الله جل جلاله)

د سختی او بيچارګئ پر مهال مينهل د (الله جل جلاله)

د آرامی او سوکالئ پر مهال لمانځل د (الله جل جلاله)

د نا آرامی او بېقرارئ پر مهال توکل (الله جل جلاله)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تشکرئ او مهربانئ پر مهال یادول د (الله جل جلاله)

د عذاب او مصیبت پر مهال پناه لرل د (الله جل جلاله)

نو تل او په هر حالت کی الله مه هیروه چی الله هم تا هیر نـکړی

=--=

(۱۳۹) **آسانه نسخه**

دا کوښښ مه کوه چی تر نورو ښه سي ، بلکی دا کوښښ کوه چی تر پخوا ښه سي

تجربه یي کړه بیا وګوره

=--=

(۱۴۰) **د (۷) ستر اهمیت**

اووه زموږ په ژوند او حتی عبادت کی ستر رول لری مثلاً

آسمانونـه اووه دي ؛ په قرآنـکریم کی همدا اووه اسمانونـه هم اووه ځله ذکر سوي دي ؛

د قرآنـکریم د لومړنـي سورت (الفاتحه یا الحمدلله) آیتونـه اووه دي ؛

رنـګونـه اووه دي ؛

د هفتي ورځی اووه دي ؛

د اتوم مدارونـه اووه دي ؛

پر کعبه اووه واره طواف کوو ؛

د صفا او مروا تر منځ اووه واره تـګ راتـګ کوو ؛

جمرات یعنی شیطان اووه ځله په شګو (وړو ډبرو) ولو او هر ځل اووه شګی وی ؛

د دوږخ دروازې اووه دي او ډیر نور

(c) ketabton.com: The Digital Library

مأخذ : قرآني رياضی (۳۴۴ مخ) ؛ مؤلف : نثار احمد صمد واصفی ، ۲۰۰۹

=--=

(۱۴۱)   الله تعالی نن شاهد خو سبا قاضي دی

نو د ګناه څخه وبيرېږه هغه هم د شاهد په مخکی ، هغه شاهد چی سبا پخپله ستر قاضی دی او فيصله کوي

=--=

(۱۴۲)   توجه او پاملرنه

کله چی ټولنيزي رسنی مثلأ فيسبوک استعمالوو ، بايد جدأ متوجه اوسو چی زموږ الفاظ زموږ اصلي څيره معرفي کوي او هم زموږ د کورنی تربيې نمايندګي کوي ، او هم زموږ اخلاقي مقام ټاکي

نو څومره بايد پام وکړو چی خپل شخصيت سم معرفي کړو

=--=

(۱۴۳)   علم او جهل

که زما علم ما ته د انسان سره مينه او محبت نسي راښودلی نو يو جاهل تر ما زر واره بهتر دی

(مولانا جلال الدين بلخي)

=--=

(۱۴۴)   پر ځان او ټولنه احسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځومره وخت چې پر نورو باندې په انتقاد کې مصرفوې ، هغومره وخت د خپل ځان په اصلاح کې مصرف کړه .
ځکه د نورو اصلاح ستا اختيار نه دی ، مګر خپله اصلاح دې په خپل اختيار کې ده

دا به دې پر ځان او ټولنه لوی احسان وی

=--=

(۱۴۵) **يوازې نن لرې**

ډاکټر عايض قرني څه ښه ويلی دي : ژوند په اصل کې همدا نن ورځ دی . پرون مړه سوې ده ،

سبا لا زوکېدلې نه ده

نو همدا نن لرې چې ژوند لرې

=--=

(۱۴۶) **عقيده او حقيقت**

يو عالم ويلی دي : عقيده کيدای سی چې زما عقيده وی ، ستا عقيده وی ، د فلاني عقيده وی ؛

خو حقيقت نسي کيدای چې زما حقيقت وی يا ستا يا د فلاني حقيقت وی

حقيقت اصلاً د هيچا مربوط نه دی بلکی آزاد او د ټولو دی

له همدې امله خلک تل د عقيدې په سر جنګيږی نه د حقيقت په سر

استغفرالله

=--=

(۱۴۷) **عواطف**

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چی ګناه کار انسان وژړل ، نو پوه سه چی خپل پیغام یې تر الله تعالی پوری ورساوه

مګر کله چی د چا په سترګو کی قحطي راغله نو پوه سه چی زړه یې سخت سوی دی . ظالم دی ، ترې ګوښه سه او احتیاط ورسره کوه

=--=

(۱۴۸) ستا یې له خیره چی ناحقه ویاړې ؟

که ته ښکلی یې مه پرې نازیږه ، ځکه دا ښایست خو تا پخپله نه دی جوړ کړی ؛

که ته د یو خاص قوم یا نسل څخه یې په دې هم فخر مه کوه ، ځکه دا هم تا پخپله نه دی اختیار کړی ؛

که ته د یو شتمن یا واکمن اولاد یې په دې هم ویاړ مه کوه ، ځکه دا هم تا پخپله نه دی ګټلی

نو ستا کمال دا دی چی په اخلاقو دې وویاړه ، په لیاقت دې وویاړه ، په خدمت او صداقت دې وویاړه چی دا به ټول تا پخپله ګټلی وي . همدا د اسلام لارښوونه او غوښتنه ده

=--=

(۱۴۹) فکر او شکر

پریشاني او آساني د یوې سکې دوه مخه دي . دواړه د انساني ژوندانه حتمي اجزا دي . نو په پریشاني کی فکر او په آساني کی شکر کوه

=--=

(۱۵۰) خورا مهم تجارت

کله چی د دنیا د مفلیسی څخه په تنګ راسې او د رزق دروازې درته وتړل سی نو د الله تعالی سره تجارت وکړه ، یعنی صدقه ورکړه . امتحان یې کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته به وواييې چې هيڅ نلرم ، څه شی صدقه کړم؟! داسی نه ده ، ښه خبره هم صدقه ده ، ښه عمل هم صدقه ده ، مرسته هم صدقه ده ، هڅونه هم صدقه ده ، موسکا هم صدقه ده

=--=

(۱۵۱)   وخت راتېنګوه

همدا نن ستا هغه سبا دی چې پرون ورته په طمع وې . نو ځان د پرون او سبا تر منځ مه ځوړند کوه ، بلکی څو ثانيې يا څو دقيقې يا څو ساعته وروسته به همدا « نن » هم درڅخه « پرون » سی

=--=

(۱۵۲)   ډير بې انصافه نه يو ؟

که ټلويزيون خراب سی وايې ماشومانو خراب کړ ؛ خو که ماشومان خراب سي وايې ټلويزيون خراب کړل

په دواړو حالاتو کی ملامت موږ پخپله يو ، خو پر معصومو کوچنيانو يې تاوانوو

نو هر څه مو همداسی وبوله . ښايی اصلی علت يې زموږ بې باکي وی ، يا بې غوري وی ، يا بې وسي وی چې داسی حالت رامنځته سوئ وي

=--=

(۱۵۳) د جاهل ضديت

په يوه دليل می څلوېښت پوهان قانع کړل ؛ خو په څلوېښت دليله می يو جاهل هم قانع نکړ

(مولانا جلال الدين بلخی)

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۱۵۴) ودرېږه او شا ته وګوره

د غلطيو په منلو ، زړه سَمَوَلو او ګناه پرېښودلو کی ځنډ مه کوه ، ځکه لاره چی څومره اوږدېږی راستنېدل هغومره ګرانېږی

=--=

(۱۵۵) د ناپوهانو حق

متل دی چی د عقل وړی او د پیسو موړ نسته . علما وایی چی پر موږ ناپوهان درې حقونه لري

لومړی ـ صبر او زغم : د هغوی هر ډول ناوړه چلند به زغمئ او تحمل به کوئ

دوهم ـ شفقت او مهرباني : که د هغوی څخه کوم غلط او ناسم کار ووینئ نو د کرکې پر ځای به شفقت پر کوئ

دریم ـ لارښوونه او متوجه کول : د هغوی دریم حق دا دی چی سمه لارښوونه به ورته کوئ ، خیر دی که هغوی یې مني یا نه

هو ، که موږ او تاسو دا مجربه نسخه د هری ورځی تلن لاره وګرځوو ، یعنی د ناپوهانو حق ادا کړو ، نو دنیا او عقبا به مو ځلانده وی

=--=

(۱۵۶) د سولې آرمان

سوله د هوا د تنفس په شان هر انسان ته ستر اهمیت لري . « او سوله ښه ده » (النسأ ۱۲۸) . که د اسلام مبارک لفظ ریښه وڅېړل سي نو د عربي ژبې د « سِلم » څخه اخیستل سوی دی ، چی د سولې او امن معنی لري . نو ځکه اسلام د سولې او امن دین دی

په لغوي معنی سوله او امن سم والي ، کره والي ، د دوو خواوو تر منځ د دښمنی پای ته رسولو او پخلا کولو ته وایي. د ادبي پلوه سوله رونا ده ، سپینه ورځ ده ، سمسورتیا ده ، شتمني ده ، نیکمرغي ده ، ښیرازي ده ، آرامي او سوکالي ده ، سرلوړي ده ، خپلواکي ده او ټولواکي ده . نو د ژوند اخیستلو پر ځای ژوند ژغورل پکار

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی

د همدغسی حقیقي سولې په امید

=--=

(۱۵۷) **د سولې آرمان**

سوله د هوا د تنفس په شان هر انسان ته ستر اهمیت لري . « او سوله ښه ده » (النسأ ۱۲۸) . که د اسلام مبارک لفظ ریښه وڅېړل سي نو د عربي ژبې د « سِلم » څخه اخیستل سوی دی ، چې د سولې او امن معنی لري . نو ځکه اسلام د سولې او امن دین دی

په لغوي معنی سوله او امن سم والي ، کره والي ، د دوو خواوو تر منځ د دښمنۍ پای ته رسولو او پخلا کولو ته وایي. د ادبي پلوه سوله رونا ده ، سپینه ورځ ده ، سمسورتیا ده ، شتمني ده ، نیکمرغي ده ، ښیرازي ده ، آرامي او سوکالي ده ، سرلوړي ده ، خپلواکي ده او تولواکي ده . نو د ژوند اخیستلو پر ځای ژوند ژغورل پکار دی

د همدغسی حقیقي سولې په امید

=--=

(۱۵۸) **د دعا اړتیا**

یو چا د کوم بزرګ او زاهد څخه وپوښتل چې که زموږ قسمت له مخکی څخه لا لیکلی وی ، نو د دعا کول څه ضروري او حتمی ده ؟

شیخ ورته وویل چی کېدای سی ستا په قسمت کی همدا لیکلي وی چی کله یي وغواړې نو درکول سي

سبحان الله

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۱۵۹)   د انسان او رحمان رضاَیت

یو پاچا د نصیحت او پند اوریدلو ډیر شوقی و . نو یو متقي او بزرګ ته یې وویل چی داسی نصیحت راته وکړه چی انسان او رحمان دواړه راڅخه راضي سی

عالم ورته وویل چی ډیره ساده خبره ده او هغه دا چی د ورځی فقیرانو او محتاجانو ته کومک ورکوه چی انسانان درڅخه راضي سی او د شپې پخپله د الله تعالی څخه فقر کوه چی الله تعالی درڅخه راضي سی

هو ، دا نو دنیوي او اخروي بری دی . الله تعالی دې یې د هر شتمن ، هر سیاست وال او هر لوړچارې په نصیب کړی، آمین

=--=

(۱۶۰)   رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلی دي

د هر خاین له پاره به د قیامت په ورځ یوه جنډه وی چی د هغه د خیانت د نښې په توګه به

(یې پر شا) نصب وی (صحیح بخاري (۳۱۸۸)

استغفرالله ، څومره به رسوا او ذلیل وی

=--=

(۱۶۱)   فاني ژوند

حضرت علی (رض) فرمایلی دي چی ژوند فقط دوې ورځی دی . یوه ورځ ستا په ګټه او بله یې ستا په زیان ده

نو په هغه ورځ چی ستا په ګټه ده « غرور » مه کوه او په هغه ورځ چی ستا په زیان ده « صبر » کوه

په رښتیا چی د بریالیتوب عملی نسخه ده

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۱۶۲) د حالاتو جبر

ځینی وختونه پېښه خوله اختیاري نه بلکی مجبوري وی ، ځکه چی درواغ ویل نه غواړې خو رښتیا بیا ویلی نسي

=--=

(۱۶۳) اخلاقي کنایه

اسلام (یعنی قرآن او احادیث) راته وایی چی په محشر کی به یو د بل په غم کی هیڅوک هم نه وی بلکی هر څوک به صرف د ځان په غم کی وی

متأسفانه خلکو خو همدا اوس لا دغسی حالت راپیل کړی دی

استغفرالله

=--=

(۱۶۴) یو عالم څه ښه ویلی دي

که ظالم او مجرم ته د هغه د ظلم او جرم سزا ورنکړه سي نو هغه سزا به پر ګرده تولنه تقسیم کیږی

استغفرالله

=--=

(۱۶۵) تلپاته معجزه

په نړۍ کی هیڅ داسی کتاب نسته چی ۱۴ پیړۍ دې په دومره اصلی او خالص حالت کی ساتل سوی وی لکه قرآنکریم

سبحان الله

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۱۶۶)   د مځکی د سطحی او بطن فرق

عجیبه دنیا ده . په ژوند کی د ټولو انسانانو نومونه او لباسونه بیل بیل وی . یو شتمن وی بل غریب ، یو بې مقامه وی بل لوی مقامه ؛ یو انجینیر وی بل ډاکټر ؛ یو استاد وی بل شاګرد ؛ یو سوداګر وی بل سوالګر

خو تر مړینی وروسته د ټولو یو نوم وی : مَیَت (یعنی مړئ) یا جنازه

د ټولو یو ډول قبر وی ، د ټولو یو ډول کفن وی ، د ټولو یو ډول لحد وی هغه که شاه دی یا ګدا

په ریښتیا هم تر مځکی لوړ او تر مځکی لاندی یوه او بله دنیا ده ، خو واټن یې فقط یو نیم متر دی

=--=

(۱۶۷)   ذهني زوال

د احسان او ښېګڼې په کولو سره ټوله چُپ وی . خو که دې کومه غلطي وکړه نو حتی ګونګی هم پر خبرو راځي

استغفرالله

=--=

(۱۶۸)   عجیبه دوولس

دا هم د (۱۲) په باره کی لنډ او جالب معلومات

ورځ ۱۲ ساعته ده ؛ شپه ۱۲ ساعته ده ؛ کال ۱۲ میاشتی دی ؛ سبحانه و تعالی ۱۲ حروفه دی ؛

القرآن المجید ۱۲ حروفه دی ؛ لا اله الا الله ۱۲ حروفه دی ؛ محمد رسول الله ۱۲ حروفه دی ؛ ابوبکر الصدیق ۱۲ حروفه دی ؛ عمر ابن الخطاب ۱۲ حروفه دی ؛ عثمان ابن عفان ۱۲ حروفه دی ؛ علی بن ابی

(c) ketabton.com: The Digital Library

طالب ۱۲ حروفه دی او داسی ډیر نور . سبحان الله

=--=

(۱۶۹)   د طبیب خبرتیا

زه په ټولو مخلوقاتو کی د غوایی څخه ډیر بیریږم . ځکه ، هغه عقل نلری خو ښکر لری

(ابن سینا)

=--=

(۱۷۰)   کامل ایمان

د نوح (ع) زوی په جهنم کی ؛ د ابراهیم (ع) پلار په جهنم کی ؛ د لوط (ع) میرمن په جهنم کی ؛

د رسول الله صلی الله علیه وسلم اکا ابولهب په جهنم کی . خو د فرعون غوندی عظیم کافر میرمن آسیه په جنت کی

دا چی څوک د چا څه دی ، الله تعالی يې پروا نه کوی بلکی الله عزوجل یوازی د شِرک او کفر څخه پاک ایمان ته اهمیت ورکوی

=--=

(۱۷۱)   د غوسي ختمَوَل

پیغمبر علیه السلام فرمایی : ما ته یوه داسی کلمه معلومه ده که يې غصه کونکی ووایی نو غصه به يې لیری سی . که هغه « اعوذ باالله من الشیطان الرجیم » ووايي

(صحیح بخاري ۶۱۱۵)

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۱۷۲)   دنیاداري او بې غوري

موږ چی کله د یو چا واده یا ښادۍ ته ورځو نو د پیسو یو پاکټ د ځان سره اخلو او ورکوو یې . خو که مو یو دوست په روغتون کی په ناوړه روغتیایی حالت کی بستر وی ، یا هلته بې کسه پروت وی نو د پیسو پاکټ نه ور وړو (بلکی احیاناً میوه یا ګیډۍ ور وړو) ، حال دا چی هغه او کورنۍ به یې پیسو ته سخت اړ وی

عجیبه ده ، هلته دنیاداري او دلته بې غوري ! همدا دود باید پیل او عام کړو

=--=

(۱۷۳)   جابران او ظالمان

زموږ په ټولنه کی تر ټولو بد او ظالم انسان هغه دی چی نور خلک یې له بیری احترام کوی

استغفرالله

=--=

(۱۷۴)   له مرګه ویره

اصلی او واقعی مسلمان هیڅکله د مرګ له یاده نه بیریږی ،

دا ځکه چی مرګ حق دی او د حق منل پر هر مسلمان فرض دی . او بل دا چی یو مؤمن ځکه

د مرګ له یاده نه بیریږی چی اسلامي ارکان او فرایض یې پر ځای کړي وی

خو د دې برعکس د مرګ له یاده هغه کسان بیریږی چی اسلام یې خورا لږ او یا هیڅ نه وی

عملي کړی ، نو دغسی انسان د خپلو ګناهونو له امله د مرګ له یاده بیریږی

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۱۷۵)   د ځان جاسوس

احمق او کم عقل انسان ځان ته ضرر او نورو ته گټه رسوي ، يعنی ځان په لوی لاس د بل په واک کی ورکوی . پس د ځان جاسوس دی

=--=

(۱۷۶)   انحرافي لورئ

موږ ډيرئ د افراط په غيږ ورغلي يو که هغه اختلافات دي ، که الزامات دي او که احساسات دي . نو اختلافات بايد د نظرياتو سره وی نه د شخصياتو سره ، او د هغه وضاحت په دليل سره وکړو نه په تذليل سره

=--=

(۱۷۷)   اول ځان بيا جهان

که سمون او بدلون ونکړو ، نو ډوبيږو او ختميږو . پس د غرقېدو د مخنيوي له پاره بايد اول په ځان او خپل ژوند کی بدلون راوړو ، نه په نورو کی . خو موږ اول نور بدلوو

=--=

(۱۷۸)   مهمه باريکي

يو عالم څومره مهم راز ويلی دی : عمل (کردار او سلوک) يوازينی هغه نيالگی دی

چی تخم يې « د مځکی پر مخ » او ميوه يې « تر مځکی لاندی » حاصليږی

سبحان الله

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۱۷۹) د درواغو تعفن

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلی دي : کله چي څوک درواغ وايي نو د درواغو د بد بویی څخه یې (د رحمت) ملایکه یو میل لیري ځي (ترمذي ۱۹۷۲)

استغفرالله

=--=

(۱۸۰) مُستریح او مُستراح

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلی دي : « کله چی مومن بنده وفات سی نو د دنیا د زحمتونو څخه د مړینی په ذریعه راحت حاصلوي [مستریح سی] . خو فاجر انسان چی مړ سی نو د هغه له لاسه ښارونه ، (بندګان ، ونی او حیوانات راحت سی [مستراح سی] . » (صحیح بخاري ۶۵۱۲

څومره ستر حقیقت ! نن موږ عملاً ګورو چی هر نیک شخص په خپل وفات سره د دنیوي بدمرغیو او زحمتونو څخه نجات مومي خو د بدعمله ، شریر او ظالم انسان په مړینه سره اولس او مظلومان د هغه له شره بېغه سی

مګر نن ډیرئ کسان د « مړه شریر » ستاینه کوی خو « مړ مومن » غندي ، استغفرالله

=--=

(۱۸۱) متوجه اوسه

که خپل نفس د خیر په کارونو کی لګیا نکړې ، نو هغه به دې ضرور د شر په کارونو کی بوخت کړی

(اشفاق احمد)

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۱۸۲) **نا امني**

تر ټولو بد وطن هغه دی چی وطنوال یې په امن کی نه وی (حضرت علي رضي عنه)

نو یا لویه خدایه ! بد ترین وطن مو بهترین وطن کړه ، آمین

=--=

(۱۸۳) **له غمه بې غمیٌ**

رسول الله صلی الله علیه وسلم چي به کله د یو غم یا مصیبت سره مخامخ سو نو نفل لمونځ به یې کاوه .

(رواه احمد او ابو داود)

نو راځی چی موږ هم دغم غلطولو دغه بهترینه طریقه خپله کړو

=--=

(۱۸۴) **ترخه حقایق**

که یو چا د بل په صداقت کی شک کاوه نو دا درواغجن دی ، که نه صادق دی ؛

که یو چا په مجلس کی په هره موضوع کی ځان هرکاره او پوه باله نو جاهل دی ، که نه عالم دی ؛

که یو چا پر بل ډیره بد ګوماني کوله نو په زړه تور دی ، که نه په زړه پاک دی

همدا زموږ د ټولنی یو څو ترخه حقایق دي

=--=

(۱۸۵) **د زړه ډاډ او سکون**

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیغمبر علیه السلام فرمایی : هر وخت چي دې اراده وکړه چي د یو چا عیب بیان کړې ، نو خپل عیبونه در په یاد کړه

(صحیح بخاري)

=--=

(۱۸۶)   د علم انفلاق

د یو عارف څخه یې وپوښتل چی علم کله ماتیږی او کمیږی ؟

ول کله چی ملنګ یا درویش فقر وکړی ، شاعر غرض او مرض ولری ، ملا تاجر او کاروباري سی ، پوه او عالم د دنیا شوقي سی نو دا هغه وخت دی چی علم به تجزیه کیږی

=--=

(۱۸۷)   عظیم نعمتونه

د بدن هر غړی ستر نعمت دی . مثلاً زړه یو اتومات ماشین دی چی نه چارجېدل غواړی نه تیل غواړی ، نه موبلایل غواړي ، نه برق او نه ګاز غواړی چی په وچلیږی . زړه هره ورځ یو لک ، درې زره او شپږ سوه اتیا (۱۰۳۶۸۰) واره غورځی او ضربان کوی

همدا رنګه سترګی ، پزه ، غوږونه ، ژبه ، سږي ، پښتورګي ، معده ، کولمي ، اینه ، توری او هر غړی مدنظر ونیسه چی څومره ستر نعمتونه دي . دا ټول وړیا دي ، پخپله کار او خدمت کوی

!فَبِأَيِّ آلاء رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

=--=

(۱۸۸)   ستر احسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

که یو چا ته داسی جمله ووایې یا داسی خبره وکړې چی له امله یې هغه شخص الله تعالی ته یو څه ورنږدې سي او بدي یې یو څه لږ سی ، نو په نن عصر کی دا یوه ستره نیکي ده چی د هر چا نه په نصیب کیږی

څومره آسانه ! بس یوه پاکه اراده غواړی

=--=

(۱۸۹) **شا گرځ**

کله چی دې گناه ته زړه وسی نو دا د دې دلیل دی چی الله تعالی درڅخه ناراضه سوی دی . نو ژر « یُوو ټرن » وکړه یعنی بیرته راوگرځه

اخ ، د ژوند خاطرې

کله کله د هغو ورځو په باره کی خاندو چی ژړل به مو .

خو کله کله بیا د هغو ورځو په باره کی ژاړو چی خندل به مو

(هاروکی موراکومی)

=--=

(۱۹۰) **دا ولی ؟**

دا ولی ډېر خاندو مگر لږ خوشحاله یو ؟

خورا ډېر درواغ وایو خو بیخي لږ نتیجه اخلو ؛

بل ته لاره ښیو خو پخپله بې لاري یو ؛

جنگ ډیر بد گڼو خو سوله په جنگ راولو ؛

غیبت مو عادت کړی ، عبادت مو بدعت کړی دئ

ځواب یې الذاریات ۵۶ او طه ۱۲۴ راته وایی

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۱۹۱) د معاشرت له آدابو څخه

د یو کور پر دروازه داسی ښکلي جمله لیکلي وه : دا چی زنګ دي وواهه ، لږ صبر خو وکړه . دننه ناست انسان راروانیږی نه دا چی را الوزی

=--=

(۱۹۲) عجیبه ده ؟

زموږ پر خپل بدن ماران او لړمان ځوړند دي خو پروا نه کوی ، مګر د بل له بدنه د مچ او غوماشی د شړلو په فکر کی یو (خپل لوی عیب هیڅ خو د بل کوچنی عیب هر څه .) استغفرالله

=--=

(۱۹۳) پخه او کره وینا

انګریزی متل دی چی وایی هغه څه وکړه چی صحیح (حقیقت) وی او هغه څه مه کوه چی آسانه وی ، یعنی

Do what is right, not what is easy

=--=

(۱۹۴) الهي رحمت

د ابن سینا څخه یي وپوښتل چی ژوند څنګه دربا‌ندی تیریږی ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده ورته وویل چی د گناه کاری سره سره د الله تعالی دومره نعمتونه راباندی اوري چی نه پوهیږم د الله تعالی شکر د څه له رویه ادا کړم ، آیا د نعمتونو پر ډیروالي یې او که د گناهونو پر تیروالي یې ؟

سبحان الله

=--=

(۱۹۵) یو عالم څه بنه ویلی دي

زما په لیکلې خبره هر څوک نه پوهیږی . دا ځکه چی زه احساس لیکم خو هغوی الفاظ لولی

=--=

(۱۹۶) نوې بت پرستي

ځانپالنه (یا شخص پالنه) تر بت پرستی هم خطرناکه ده . ځکه ، بت دماغ نلري چی خراب سی (او ظلم وکړی) . خو کله چی د انسان عبادت وکړې (یعنی د ظالم امر په پټو سترگو او بېله روا دلیله عملی کړې) ، نو هغه به ضرور فرعون سي . دا هغه تریخ حقیقت دی چی روزمره یې وینو که هر جنگسالار او توپک سالار هم دی

د دې بت پرستی سبب پیسه یا عُقده یا عقیده ده . دا نوې بت پرستي ډیره خطرناکه ده

=--=

(۱۹۷) د برکت لړبنت

پخوا به ساعت د یو یو چا سره و ، خو وخت به د ټولو سره وو ؛ نن برعکس ساعت د ټولو سره سته خو وخت د هیچا سره نسته

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۱۹۸) الهي سزا

د هغه انسان د خاموشی یا پټي خولې څخه وبیرېږه چی تا یې زړه آزار کړی دی خو هغه هیڅ نه وایی یا هیڅ نسي کولای مګر هر څه الله تعالی ته پرېږدي . نو خبردار اوسه چی الله تعالی یې هم ژر یا وروسته بدله درڅخه اخلی

=--=

(۱۹۹) د اضدادو مقابله

مصیبت د لوړ څخه راځی او دعا د کښته څخه ورځي . کوم یو چی پیاوړی وی ، هغه یې ګټی

=--=

(۲۰۰) نننی دوستان

که یو چا ته اضافه له هغه ارزښت ورکوې چی ورته « لازم » وی ، نو ځان ته اضافه له هغه تاوان رسوې چی درته « لازم » وی ! دا چی بوغې (فوقانه ـ غباره) درباندی چاودي مه خښمیږه . پخپله دې تر حد زیاته هوا ورکړې وه

=--=

(۲۰۱) د ضمیر صیقل

حقیقت او صداقت یوازینی هغه سِکه ده چی د دنیا په هر مکان او دکان کی ډېر ارزښت او چلښت لری .

امتحان یې کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۲۰۲) پر ښو تلوار پر بدو تأمل

د نن کار سبا ته مه پرېږده . متوجه اوسه چې کله کله نه « بل ځل » راځی ، نه « وقفه » راځی ، نه « بل وخت » راځی او نه هم « بیا » راځی . نو له همدې موقع او فرصت څخه ګټه واخله داسی نه چې ناوخته سی

=--=

(۲۰۳) د حلال برکت

مالک بن دینار (رح) فرمایلی دي : که څوک تر یوه حرام دینار تیر سی نو دا هغه لره تر یو لک دینارو صدقه کولو هم ښه دی

=--=

(۲۰۴) رښتیا او درواغ

رښتیا حق دی او درواغ ناحق دی . رښتیا د انسان تر پیدایښت پخوا لا موجود وو ، خو درواغ موجود نه وو . یعنی حقیقت طبیعی دی خو درواغ مصنوعي دی

پس ویلی سو چی حقیقت شتون لری خو درواغ اختراع کیږی

=--=

(۲۰۵) زما ځواب

پرون یو دوست پسله ډیر وخته ولیدلم او راته وې ویل چی دا څومره زوړ سوی یې . ما ورته وویل چی زه ځکه د دې « الهي نعمت » څخه شکایت نه کوم چی ډیر خلک ترې محروم سوي دي

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲۰۶) نا آرامه انسان

انسان کالي بدلوي ، کور بدلوي ، دفتر بدلوي ، دکان بدلوي ، موټر بدلوي ، لوازم او سامان بدلوي ، دوستان بدلوي ، حتی اړیکی او خپلوی بدلوي خو بیا هم پریشانه او نا آرامه وی . دا ولی ؟

ځکه چی خپل خوی او عادت نه بدلوي

=--=

(۲۰۷) اصلی او دایمی سکون

ما ورڅخه وپوښتل چی سکون چیری دی ؟ هغه کرار په لاس کی قرآنکریم راکړ او راته ویې ویل چی دغه دی

سبحان الله

=--=

(۲۰۸) باطني سمون

که هګی له دباندی څخه ماته سی نو ژوند یې ختمیږی خو که له دننه څخه ماته سی ژوند یې پیلیږی . نو مثبت او رغنده بدلون تل له دننه څخه وی . راځی چی موږ هم خپل باطن اصلاح کړو . ځکه چی رغنده کار تل له دننه راپیلیږی او دباندی بشپړیږی

=--=

(۲۰۹) تعمق

پوهول او پوهیدل ډیر فرق لری او دواړه ډیر مشکل

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲۱۰) لا تر کله ؟

همدا اوس دې پر تېر عمر او ګناهونو د الله تعالی څخه مغفرت وغواړه . د توبې په سپیڅلو اوبو ځان ومینځه

ملاقات نږدې دی او هره شېبه امکان لري چې الله تعالی دې خپل حضور ته وغواړي . نو ښه نه ده چې په خیرنه او دوړنه څېره یې په وړاندې ودرېږې . که ته وغواړې یا نه ، که دې خوښه وی یا نه ، دا لحظه او دا صحنه حتمأ درباندی راځی .

اوس هم وختی دی . ساه لا چلیږی . پلمې بندی کړه . نن د عمل ورځ ده بېله حسابه ، خو سبا د حساب ورځ ده بېله عمله

=--=

(۲۱۱) شتمن فقیر

کله چې ته وصیت پاڼه لیکې (یا شفاهي وصیت کوې) ، آیا خبر یې چې یوازینی څوک چې ستا د مال او دولت !یا جایداد څخه محروم پاتیږي ، هغه ته پخپله یې ؟

چا ته خپل سهم پرېږدې ؟ آیا هغه اولاد ته چې ډېر ژر به دې هیر کړی ؟ که هغه اولاد ته چې ستا د سهم یوه سلنه به هم نه درپسی خیراتوي ؟

نو اوس هم وختي دی او لا ژوندی یې ، ستا د خپل سهم زیاته برخه صدقې ته وقف کړه ، داسی نه چې ناوخته سی ! آیا پوهیږې چې صدقه خورا افضل عبادت دی ؟ نو ولی یې ضایع کوې ؟

ولی دا کار هغه اولاد ته پرېږدې چې د دنیا په کارونو کی تر غوږونو پوری ډوب دی ؟ که همداسی ونکړې نو (یوه سه چې شتمن فقیر یې (یعنی دلته شتمن او هلته فقیر

=--=

(۲۱۲) زموږ د ټولنی دوه ترخه حقایق

ځینی کسان هر څه لری بېله لیاقته ، خو ځینی بیا هیڅ نلري بېله لیاقته

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۲۱۳)   سید جمال الدین افغاني ځومره کره او پخه خبره کړې ده

غریب او مسکین عالم په خپله پوهه سره غني دی ، خو جاهل غني د خپلي ناپوهی له امله غریب او مسکین دی

=--=

(۲۱۴)   ځان خوځول

د نن کار سبا ته مه پریږده او ځان ته حرکت ورکړه

آیا د کامیابی او ناکامی دغه باریکي ته مو پام دی ؟

د بریالیو انسانانو له پاره په اوونی کی اووه « نن » موجود دي ،

«خو د ناکامو انسانانو له پاره بیا اووه « سبا

=--=

(۲۱۵)   له دوبیدو ډډه وکړه

ځان خوشحاله ساته . ځکه په تشویش یا پریشانی سره د پرون مشکل قطعاً نه حلیږی بلکی د نن سکون هم له منځه ځي او د یو مبهم سبا په غیږ ورځي

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲۱۶) **د خلکو امتحانول**

که د چا صبر او حوصله ازمايي نو انتقاد پر وکړه ، بيا وګوره

که د چا اخلاص ازمايي نو مشوره ځنی وغواړه ، بيا وګوره

که د چا غرور او ځانپالنه ازمايي نو خبره يې ومنه ، بيا وګوره

که د چا خوی او خصلت ازمايي نو سفر ورسره وکړه ، بيا وګوره

او که د چا سخاوت ازمايې نو پور ترې وغواړه ، بيا وګوره

=--=

(۲۱۷) **ابن تيميه (رحمه الله) ويلی دي**

هغه عالم دی هلاک سي چی د جاهل د پوهولو ښخه ډېره کوي او هغه جاهل دی هم هلاک سی چی د عالم له خولی حق نه قبلوي

=--=

(۲۱۸) **له فتنو او جنجالو ځان ساتنه**

آيا د چُپ والي يا خاموشی اهميت درمعلوم دی ؟

خاموشي ستر نعمت دی په تيره کله چی : اختلافات ډير وی ، آوازونه لوړ وی ، شخړی لاينحله وی ، علم لږ وی ، او دليل بې وسه او بې کسه وی

=--=

(۲۱۹) **انسان ثابت حالت نلری**

(c) ketabton.com: The Digital Library

داستایوفسکی څه ښه ویلی دي : هر پرهیزګار یوه سابقه لری او هر ګناه کار یوه آینده لری . نو ژر قضاوت مه کوه

=--=

(۲۲۰) د غیبت او حسد پیوستون

علما وایی چی انسانان په درې دلیلونو سره تر شا خبری درپسی کوی یا ستا غیبت کوی

لومړی ـ کله چی ونسي کړای ستا دریځ ته ورسیږی یا ستا حالت ولری ، نو تر شا خبری درپسی کوی

. دوهم ـ کله چی هغه څه ونلري چی ته یې لرې ، نو دې غیبت او پس ګویي کوي

دریېم ـ کله چی وغواړي ستا په رقم ژوند غوره کړی یعنی ستا تقلید وکړی خو نه یې سي کولای ، نو غیبت او تر شا خبری درپسی کوی

دې ته د غیبت او حسد پیوستون وایی . راځی چی اوس نو د همدې فارمول پر اساس خپلو ځانو ،

خپلو دوستانو او خپلو مجلسیانو ته وګورو او هر یو جلا جلا و ارزوو . ښایی هیڅوک یا خورا لږ

ځنی خلاص وی

لا بیا هم نه ترې منع کیږو ؟ استغفرالله

=--=

(۲۲۱) بل مه ترټه

زموږ د ناکامی اسباب تل زموږ په دننه کی وی خو موږ یې د بل په وجود کی لټوو او هر بد پر نورو تاوانوو.

همدا مو یوه لویه تولنیزه ستونزه ده

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲۲۲) ټولنيز انحراف

دا څومره تهمتونه او لفظي ګوزارونه روان دي . خو تريخ حقيقت دا دی چې موږ دومره کوښښ او هلی ځلی د ځان د سمون او بدلون له پاره نه کوو څومره چې تر ځان د نورو د غلط ثابتولو له پاره يې کوو

=--=

(۲۲۳) رازداره اوسه

يو څوک چې تا ته خپل راز وايی ، خپل عزت او امانت در سپاري . نو خيانت مه پکښی کوه

=--=

(۲۲۴) کثيف او نجس عمل

يو ځل خو سترګی پټی کړه او داسی فکر وکړه چې د مړه انسان سرې او تازه غوښی ژويې او په خوله کی يې اړوې را اړوې . تر شونډانو دې د دې غوښو وينی څڅيږی ، او د سرو غوښو ټوټې دې په غاښونو کی يو څه هم بندی وی

دا مهال به دې سترګی څومره سرې وی ، زړه به دې څومره ډېره وی ، څيره به دې څومره وحشی وی او حالت به دې څومره شهواني وی . دا به څنګه نجس او ناولی عمل وی ، ها ؟

آيا دغسی کرغېړنه صحنه دې خوښه ده ؟ که ځواب مثبت وی نو بيا ډير غيبت کوه

که نه ، اوس هم وختي دی او قسم واخله چې نور به غيبت نه کوم . د غيبت اورېدل هم په غيبت کی شامل دی ، منع يې کړه يا ترې روان سه . دا به نو د ځان ، کورنی او ټولنی سره ستا نيکي وی . ولی دغسی وړيا احسان او نيکي نه کوې ؟

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲۲۵) ودرېږه او وګوره

لا تر څو به زمانه ترټې ؟ دا يې حل لاره نه ده . متل دی چی له مردارو اوبو خپل کالي راټول کړه

د زماني څخه شکايتونه مه کوه . بلکی خپل ځان بدل کړه چی الله دې روان حالت بدل کړی

(الرعد ۱۱)

=--=

(۲۲۶) خورا ستر او خورا کوچنی

يو عالم ويلی دي :

تر ټولو ستر امتحان اخيستونکی الله جل جلاله دی او تر ټولو کوچنی امتحان ورکونکی

د الله جل جلاله بنده دی

خو موږ لا بيا هم ؟

=--=

(۲۲۷) اول د ځان سمون

يو عالم څه ښه ويلی دي : يواځينی څوک چي ته بايد تر هغه ښه او غوره سې ، هغه د پرون ورځې ته خپله يې

=--=

(۲۲۸) د ځوانانو مسؤليت

دا صحيح ده چی ځوانان د روان بد حالت مسؤليت نلری ، ځکه په همدې بدو حالاتو کی زوکېدلي او لوی سوي دي . مګر د همدې حالاتو د سمون او د فکرونو د تسکين مسؤليت لری

(c) ketabton.com: The Digital Library

=--=

(۲۲۹)   په ګرېوان کی وګوره

کافر چی ووينې نو د اسلام پر نعمت د الله حمد او ثنا ووايه ؛

فاجر او ګناه کار چی ووينې نو پر تقوا باندی د الله حمد او ثنا ووايه ؛

جاهل چی ووينې نو د علم له امله د الله حمد او ثنا ووايه ؛

ناروغ او مبتلا چی ووينې نو د عافيت له امله د الله حمد او ثنا ووايه

په ګريوان کی وګوره ! ړوند د دنيا د ليدلو ، کوڼ د اوريدلو ، ګوډ د يو ګام اخيستلو او ګونګی د يوې خبرې کولو ارمانجن دی

خو ته ليدلای سې ، اوريدلای سې ، تللی سې او ږغيدلای سې

لا د الله شکر نه ادا کوې او نور اضافي او تجملي شيان هم غواړې ؟

=--=

(۲۳۰)   غرضي دنيا

د ژوند تر ټولو ستره اشتباه می دا وه چی فکر می کاوه که په چا غرض ونکړم نو هغوی به می پر آرامه پرېږدي

(وودي آلن)

=--=

(۲۳۱)   ځان ارزوَنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شیخ الاسلام ابن تیمیه (رح) څه ښه فرمایلی دي : « مومن په حق خبره راضي وی که یې په ګټه وی که یې په زیان ؛ خو باطله خبره یې ناخوښه وی که یې په ګټه وی که یې په زیان ! »

خو مونږ ؟

=--=

(۲۳۲) **الهي تړاو او دعا**

دا څومره ښه احساس دی چی کله د الله تعالی سره د خپل زړه خبره کوو نو هغه له مخکی څخه لا ښه پرې خبر وی خو بیا یې هم زمونږ څخه ویل غواړی

=--=

(۲۳۳) **ننني انسانان**

د یو حکیم څخه یې وپوښتل چی دا آسمان ولی داسی شین او صاف دی ؟

هغه ورته وویل دا ځکه چی انسانان هلته نسته

=--=

(۲۳۴) **انسي شیطان**

د نورو هغه عیبونه مه څرګندوه چی الله تعالی په پرده کی پټ ساتلی دي . یعنی د الله تعالی په اراده او فیصله کی مداخله مه کوه او له ځانه انسي شیطان مه جوړوه

=--=

(۲۳۵) **نابللی میلمه**

دا داسی بې پروا میلمه دی چی د سهار او ماښام خیال نه ساتي . د ننوتو په نیت د کور دروازه هم نه ټکوي او هیڅ دیوال یې مخ نسي راګرځولای . مال او دولت یې هم مخه نه سي نیولای . نه رشوت اخلي او نه واسطه پیژني . دا ډیر بې لحاظه میلمه دی چی د هیچا پروا نه کوی که هغه بوډا وی ، که ماشوم وی ، که جوړ وی او که ناجوړ

هو ، دا نابللی میلمه « مرګ » دی چی نابېره راځي او هر څه لوټوي . نو چمتو اوسه او توښه برابره کړه داسی نه چی ناوخته سی

=--=

(۲۳۶) **خبرتیا**

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا چې په ځوانۍ کې مستي او په پیرۍ کې سُستي وی ، نو د الله عبادت به کله کوې؟

(خواجه عبدالله انصاری)

=--=

(۲۳۷) آسانه او ارزانه ثواب

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایی چې الله تعالی څلور کلمې تر ټولو ډیرې خوښوي

. سبحان الله ؛ الحمدلله ؛ لا اله الا الله ؛ الله اکبر

له دغو څخه چې هره یوه مخکې یا وروسته وایې فرق نه کوی

(صحیح مسلم : حدیث نمبر ۵۷۲۴)

نو راځی چې لږ تر لږه خو د الله تعالی دا یوه خوښې پر ځای کړو چې ډیره آسانه ده . هر ځای او په هر حالت کې یې ویلای سو (که په موټر کې یو ، که پلی یو ، که په کار کې یو ، که ناست یو) .

بس یوه پاکه اراده او فیصله غواړی

=--=

(۲۳۸) د دعا عظمت

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایی : عمر نه زیاتیږی مګر په نیکی سره ، تقدیر نه بدلیږی مګر په دعا سره

(ابن ماجه ۴۰۲۲)

او دځان په شمول هر چا ته دعا کوه . څه معلومه ده که د یو چا قسمت ستا دعا ته معطله و؟

=--=

(۲۳۹) سابقه په آینده سره ومینځه

دا چې بد یې درسرکړي دي هغه « پرون » و ؛ که یې وبخښې دا « نن » دی ؛ خو چې اجر یې اخلې هغه « سبا » دی . مهاتما ګاندي په دې ارتباط وایی

د هغه چا بخښل چې بد یې درسره کړي دي ، د ماضي بدلون نه دی بلکې د راتلونکې بدلون دی

څومره ښه

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲۴۰)　مجازات او مکافات

تر یوې ګناه وروسته د بلې ګناه کول اصلاً د هغې سزا ده ؛

تر یوې نیکۍ وروسته د بلې نیکی کول اصلاً د هغې اجر دی

=--=

(۲۴۱)　د وجدان محکمه

د وجدان محکمې ته هرومرو مراجعه وکړه . ځکه چې هلته قطعاً غلطه فیصله نه کیږی

هلته نه حاضرین سته ، نه مراجعین ؛ نه شاهدان سته او نه مدافع وکیلان !

بلکی صرف « دوه محرران » او یو « ستر قاضی » سته او بس

=--=

(۲۴۲)　پر نفاق اتحاد

په دې ټولنه کی ځلور کسان هغه وخت متحد کیږی چی د پنځم جنازه یې اخیستې وی

(اشفاق احمد)

=--=

(۲۴۳)　لویی او ځانپالنه

خواجه نظام الدین اولیا څه ښه ویلی دي

اې مسلمانه ! هر مسلمان چې ووینې تر ځان یې ښه وبوله که څه هم ته اطاعت کونکی یې او هغه ګناه کار وی . کیدای سی دا ستا وروستی اطاعت او نیکي وی خو د هغه وروستی ګناه وی ، چی له امله به یې ته ګناه کار سې او هغه نیکوکار

هو ، ځان تر نورو ښه بلل (په علم ، ظاهري عزت ، مؤقتي مقام ، قوم ، رتبه او نورو کی) هغه ګناه ده چی د نعمتونو د هلاکت سبب کیږی

=--=

((۲۴۴　د خیرات قبولیت

فقیر د ځان سره خورا ستر « راز » ګرځوي : په ظاهر یې درڅخه غواړي خو په حقیقت کی یې درکوي

=--=

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲۴۵)   الهي احسان او نعمت

که ستا ژبه کلمه وایی ، په دې کی نه ستا او نه ستا د ژبي کمال دی ، بلکی کمال د هغه ذات دی چي ستا ژبي ته يې د کلمې ويلو ، ذکر او تسبيح ويلو توفيق ورکړی دی (که نه ، ژبه خو گونگی او ليونی هم لري)

=--=

(۲۴۶)   محتاط اوسه

نن د تهمتونو او ترټنو بازار عجيب تود دی . نو د چا سره منازعه او مناقشه مه کوه ، ځکه عاقل دی ملامتوي او بېعقل دی آزاروي

=--=

(۲۴۷)   د گناه شاهدان

ته په پټه او يوازيتوب کی گناه کوه . مگر لږ تر لږه څلور عيني شاهدان لرې چی هغه زړه ، سترگي ، غوږونه او لاسونه دي

الله تعالی فرمايی چی په دغه ورځ به د دوی (يعنی گناه کارانو) خولې بندي (يعنی مُهر) کړو نو د هغوی لاسونه به خبری وکړی او پښې به يې شاهدي ادا کړی چی په دنيا کی يې څه کول (يس : ۶۵)

نو هغوی چی په ښکاره گناه کوی ، څومره شاهدان به يې وی ؟

=--=

(۲۴۸)   لنډ سفر

ژوند يو داسی سفر دی چی پيل يې د الله څخه دی او پای يې و الله جل جلاله لره دی .

يعنی ژوند يو لنډ سفر دی د الله جل جلاله څخه تر الله جل جلاله پوری

خو موږ؟

=--=

(۲۴۹)   عبادت د بل له پاره

د يو عالم څخه چا پوښتنه وکړه چی يوه ښځه ډير زيات عبادت کوي ، د ورځي يې روژه وی او د شپې لمونځونه او تلاوت کوي ، خو له بده مرغه چی غيبت هم ډير کوي . د دې ښځی حالت څنگه بولې ؟

عالم ورته وويل : دا ټول عبادتونه د نورو له پاره کوي . ځکه ، خپل نېک اعمال يې هغه چا ته ځي چی غيبت يې کوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو ، د دغسی مسلمانانو نیک اعمال د غیبت په واسطه داسی خوړل کیږی لکه وَینه (موریانه) چی لرگی خوری . زموږ ټولنه متأسفانه په دغسی معتادانو ډکه ده . نو د هغوی له پاره اوس هم ناوخته نه دی

=--=

((۲۵۰ غیبت یا قناعت ؟

ستر مشکلات به هغه مهال ختم سی که موږ یو په بل پسی د خبرو کولو پر ځای یو د بل سره خبری وکړو

=--=

د لومړي کتاب پای

نور په دوهم ټوک کښي ....

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library